

NHI-THIÊN-DƯƠNG

ĐẠI DƯỢC PHÒNG

38, Rue de Canton, 38. - Cholon

TÉLÉPHONE N° 658

Có bán đủ các thứ thuốc rất nên thân hiệu như sau này:

1. — Kiềm-sắc-bồ-huôn (Trị bệnh đờn ông suy nhược) Mỗi ve giá.	2 \$ 00
2. — Phụ-khoa Kim-phụng-huôn (Đơn bà huyết hư khi suy) Mỗi hộp 2 lờn giá.	1 00
3. — Hóa-dâm chí-khái (Trị bệnh ho) Mỗi gói giá.	0 15
4. — Nhi khoa cãng-cơ-táng (Trị bệnh con nít) Mỗi gói giá.	0 25
5. — Thần hiệu phát-lãnh-táng (Trị chứng nóng lạnh) Mỗi gói giá.	0 16
6. — Bánh cam-tích (Trị bệnh cam tích) Mỗi gói 10 bánh giá.	0 10
7. — Sưu-độc-linh-được (Trị bệnh hoa liễu) Mỗi ve thuốc nước và thuốc huôn giá.	3 00
8. — Thần hiệu nhãn-được-thủy (Trị bệnh con mắt) Mỗi ve giá.	1 00
9. — Thanh-tạng-huôn (Thuốc xỏ) Mỗi ve giá.	0 10
10. — Phong thấp cao dược (Thuốc dán tr các chứng bệnh phong thấp) Mỗi miếng giá.	0 20
11. — Sanh-phát-bá-thảo-giư (Thuốc nước xức cho nước lóc) Mỗi ve giá.	0 30
12. — Bạch-trược-cao (Trị các chứng bệnh đau lậu) Mỗi ve giá.	0 60
13. — Bạt độc dược cao, (Trị bệnh Ung-thư u-nhọt, ghê chộc) Mỗi ve giá.	0 30
14. — Trân-châu-phấn (Trị bệnh phỏng lửa phỏng nước sôi) Mỗi ve giá.	0 35
15. — Tế sanh dược thủy (Trị các chứng bệnh cảm mạo, chời nước và thời-khí) Mỗi hộp giá.	0 10
16. — Bạch thọ giư (Đầu bạc hà) Ve nhỏ giá 0 20, — ve lớn.	0 40
17. — Tiếng dược cao (Trị bệnh lạt) Mỗi thò giá.	0 20
18. — Châu phần sanh cơ tắng (Trị các thứ ghê độc) Mỗi ve giá.	0 20
19. — Ngoại khoa trừ độc thủy (Thuốc nước dề rửa các thứ ghê độc) Mỗi ve giá.	0 20
20. — Nha thông dược thủy (Trị bệnh đau răng) Mỗi ve giá.	0 20
21. — Vạn ứng như phát tra (Trị bệnh cảm) Mỗi gói giá.	0 06
22. — Vi-tê-sann trật dã huôn, (Hoặc té cây, hoặc đánh đập) Mỗi hộp giá.	0 50
23. — Dầu Essence de Menthe hiệu Nhi-thiên-Dương, Mỗi ve giá.	0 25
24. — Vạn ứng phát đơn (Trị bệnh nhứt đầu đau bụng tức ngực).	0 10
25. — Dầu đậu khấu (Nhứt đầu nóng lạnh số muối) Mỗi ve giá.	0 10
26. — Bông gòn thuốc (Đề bó rí ghê) Mỗi gói là.	0 20
27. — Mộng-tiên-trà (Trà bổ á-phiện) Giá mỗi gói là.	1 50
28. — Tây-thi-lộ hương-thủy, Mỗi ve giá.	0 50
29. — Lập chí dao thương dược-thủy, Mỗi ve giá.	0 50
30. — Vạn-ứng nhi-thiên-dầu, Mỗi ve giá.	0 26
31. — Sát nha hương-phấn, mỗi hộp giá.	0 30
32. — Vạn ứng bổ tá đầu mỗi ve giá.	0 20
33. — Cầm-hạp ninh thần bổ thận huôn, mỗi hộp sáu huôn giá.	0 80
34. — Dầu chổi.	{ Ve lớn giá. 0 40
	{ Ve nhỏ giá. 0 20
	{ Hiệu nhứt, mỗi ve giá. 0 60
	{ Hiệu nhì, mỗi ve giá. 0 40
35. — Hoa-lộ-thủy.	{ Hiệu ba, mỗi ve giá. 0 25
	{ Hiệu tư mỗi ve giá. 0 15

Bổa-đường hằng năm giữ một lòng cứu thế tế nhân, cho nên chẳng nài hao tổn bạc ngàn mà in ra mấy môn cuốn « Dược tách phục pháp » (chỉ cách dùng các thứ thuốc rất kỹ lưỡng) để dành mà cho thân-chủ; nếu vị nào có gởi thơ xin, thì Bổa đường lập tức gởi liền chẳng hề sai sót.

Saigon, Imp. Commerciale C. ARDIN.
Tirage 1.000 exemplaires

Le Directeur-Gérant: NGUYỄN-CHÁNH-SÁT.

Ng. Ch. Sat

NÔNG-CÔ MÍN-ĐAM

Causeries sur l'Agriculture et le Commerce

PARAISANT LE JEUDI

19e ANNÉE
NĂM THỨ 19
Ngày 22 Janvier
1920

農 賈 茗 談

Số 143
Ngày mồng 2 tháng chạp
NĂM KỶ-MÙI

MỖI TUẦN ĐĂNG BÁO NGÀY THỨ NĂM

ĐỊNH GIÁ BÁN TRONG CỜ ĐÔNG-DƯƠNG		F. CANAVAGGIO Fondateur	PUBLICITÉ ANNONCES LÉGALES ET JUDICIAIRES La ligne de 0-066 de large... 1 50 Le décompte des lignes est calculé à raison de 3 au centimètre suivant les caractères employés. Pour les annonces commerciales on traite à forfait. RAO BAO Những lời rao báo về việc thương mại, xin gởi thơ, hoặc đến tại Bàn-quản má thương nghị.
Một năm.....	5 \$ 00		
Sáu tháng.....	3 00		
Mỗi số.....	0 10		
Đổi nhãn.....	0 20		
ABONNEMENTS France et Colonies		NGUYỄN-CHÁNH-SÁT DIRECTEUR — RÉDACTEUR EN CHEF (Tổng-lý, kiêm Chánh-chủ-bút)	
Un an.....	50fr.00		
Six mois.....	30 00		
Les abonnements sont payables d'avance			

Direction, Rédaction et Administration: 71, rue Pellerin. — SAIGON.

Ông nào mua báo, xin đóng giùm tiền trước

MỤC LỤC	
1. Cuộc công-cử một vị Đại Tổng-thống.	7. Thấy kỳ phải hỏi.
2. Vài lời nhắc-nhở.	8. Giã Nhiệt-thành. — Lời rao đầu giá.
3. Tâm nơi tấn bộ bước vào.	9. Ráng coi chừng cân-lượng cho lắm.
4. Chấn-chính thương-trường.	10. Lời rao của M. Nguyễn-văn-Trí.
5. Bình luận chất văn một tờ Báo kia.	11. Bò-chét còn nhiều quá.
6. Lời Diễn-thuyết của ông Trần-quan-Minh.	12. Đám cưới Ngô-công.
	13. Xin thuốc trừ Bò-chét.

房藥大堂天
NHỊ-THIÊN-ĐU'ÔNG

TIỆM LỚN TẠI QUAN-ĐÔNG TINH THANH. — MỘT TIỆM TRONG NAM-KY
Ở tại đường Canton, số 38, Chợ-lớn. — Téléphone N° 358

PHỤ-KHOA KIM-PHỤNG-HUỖN
Phẩm mà đôn-bà khác hơn đôn-ông thì chỉ có 2 điều: 1° đường-kính, 2° sanh-đế mà thôi. Nên kẻ muốn sanh con thì trước hết phải lo cho đường-kính đều đặn. Nếu đường-kính chẳng đều thì khó mà có thai cho đặng, ấy là phần nhiều, gốc bởi ngoại-cảm, lục-dâm, hoặc tại lo, rầu, buồn-bực, ưu-huật trong lòng, làm cho khí huyết bế tắc, sanh nhiều chứng bệnh, đều do đường-kính không đều mà ra.
Tiệm tôi đây, từ ngày dựng phương thuốc máu-nhiệm của ông Tô truyền lại đến nay, hằng giúp đỡ cho đời, lựa những thuốc tốt, gia công chế ra mà làm hườn để trị cho các chứng bệnh đôn-bà đều đặn đặng hết.
Còn như bình thời mà thường uống thuốc này, thì khí huyết đầy đủ, chẳng hề sanh bệnh, mà với sanh con dễ cháu cũng nhiều, cái như đôn-bà có thai mà uống thuốc này, thì lại đặng an thai bảo sản, chứng sanh con ra đặng mạnh mẽ nữa, ấy là một phương thuốc rất hay, để trị các chứng bệnh đôn-bà hiện nghiệm như thần đó.
Chỉ trị các chứng kể ra sau này:
1° Đường-kính hoặc trối, hoặc sục, hoặc ít, hoặc nhiều;
2° Bạch-đái, Bạch-dâm, ra hoai không dứt;
3° Đường-kính hoặc vàng đục, hoặc đen bầm;
4° Khí huyết đều hư, đường-kính không có;
5° Hoặc đường-kính ra nhiều quá, như muốn ám báng;
6° Đường-kính đi nghịch, sanh ra thể huyết, sưng bụng thì đau;
7° Thân thể chẳng yên, nẩy-rôm mặt mày, là chứng bệnh máu;
8° Đau lưng, mỏi gối, vàng mắt, ám gáy;
9° Thái động chẳng yên, trong bụng đau hoặc là rầu, hoặc là buồn, hoặc là nhọc nhằn nhằng nhằng ra.
Mỗi ngày phải uống 1 hườn,

với nước trà. Còn đôn-bà dễ thì phải dùng nước dái con nít mà uống với nước thuốc.
CỬ-ÂN: Những đồ sùng-sít, lạnh lẽo, cũng là đồ rang-rướng nóng nẩy, độc-dị chẳng nên dùng.
Mỗi hộp 2 hườn, giá là..... 1,5 00

THUẾ SANH ĐƯỢC THỬ

Hiện nay là đời Y-học phát minh, che nên nghề Y-thuật đã nguỵện cứu càng ngày càng tinh hơn nữa, nhưng mà đời càng tiến hóa chừng nào, bệnh lại càng sanh nhiều chứng lạ lùng chừng này, cho nên phép làm thuốc cũng phải tùy cơ mà chế luyện thì mới thích hợp thời nghi. Nay, Bồn-đường có chế một thứ thuốc nước này rất hay thần hiệu như trị các chứng kể ra sau này:

- Về các chứng ban,
- Bốn mùa cảm mạo,
- Nóng lạnh như đậu,
- Thời chứng dịch hạch,
- Hoạt loạn mửa tả,
- Đau bụng sinh bụng,
- Trùng phong trùng đâm,
- Bất tỉnh như hôn sự,
- Cảm gió sanh ho,
- Kiệt máu kiết đâm;
- Nhứt mũi cùng mình;
- Tinh thần bất hòa,
- Trùng thứ phát nóng;
- Thủy thổ bất phục,
- Vị chẳng tiêu hóa,
- Bi ghe dạy sông,
- Sơn phong chanh-rét,
- Đa ngứa nổi sần,

CÁCH DÙNG: Người lớn mỗi lần uống nửa vò, bình nặng phải uống nhiều hơn. Con nít mỗi lần uống từ 15 giọt đến 20 giọt. — Con nít chưa đầy 6 tháng

uống 6 giọt, uống với nước trà cứ nửa giờ thì uống một lần, trong uống ngoài thoa, rất nên công hiệu.

Mỗi vò giá là..... 0 \$ 10
Mỗi 10 vò..... 0 90

NHỊ-KHOA-CÀNG-CƠ-TÁNG

Chữ trị con nít cấp mạng kinh phong, các chứng bệnh cha con nít kể ra sau này:
Cảm mạo thương hàn, mình nóng, mặt đỏ, đàm ngăn chặn, con mắt lác liêu, hoặc trợn trắng, cứng rưng, cứng hàm, bất tỉnh như hôn sự, miệng mũi trướng khí, trong ruột đau thốc, hơi thở khô khè mà làm ra ho, hoặc khóc đêm và giật tay giật chân, đường đại huật bế tắc, hoặc miệng mồm khô khan lại hay khác nước, ấy là chứng CAP-KINH-PHONG phải dùng nước trà mà uống với thuốc tán này.

Còn như thoát nóng, thoát lạnh, khi mùa, khi rét, rửa tay, rửa chân, da mặt xanh, vàng, mết, ốm gầy, khô khè, ọc sữa, ăn uống chẳng đặng, khóc có nước mắt đôn-gu con mắt không nhắm đường đại đường tiêu không tốt, tay chân lạnh ngắt, rét lâu chẳng hết, ấy là chứng MẠNG-KINH-PHONG; phải dùng nước gạo rang mà uống với thuốc tán này lập tức thấy hiệu nghiệm.
Cách dùng: Con nít trong tháng tới 3 tháng uống mỗi ngày 1 gói phân làm 2 lần. Từ 4 tháng tới 12 tháng mỗi ngày uống 1 gói. Từ 1 tuổi sắp lên mỗi ngày uống 2 lần mỗi lần 1 gói. Còn con nít ngày thường muốn nó ăn chơi thì mỗi ngày cho nó uống nửa gói, uống với nước trà thì trẻ đặng các chứng bệnh và mạnh mẽ trong mình.
Mỗi gói giá là..... 0 \$ 25

BẠCH TRƯỚC CAO

Thuốc này để trị các bệnh lậu, hoặc đái gắt, lậu mủ, hoặc trắng hoặc vàng, hoặc lậu xé lậu huyết chảy ra đẫm đờ, cứ theo phép mà dùng thì hết, lại trẻ đặng các chứng bệnh đó.
Trong mỗi hộp đều có chỉ sách dùng,
Mỗi hộp giá là..... 0 \$ 60

TRẠI THỢ MỘC MICHEL
Nguyễn-hiệp-Hòa
TẠI CHỢ LÁI-THIỆU

Tại trại tôi có đóng sùng các món là:
Bàn ăn mặc-đá dài, có cần hai kiêu. — Bàn ăn mặc-đá tròn có kẻ thành. — Bàn ăn mặc-gỗ liền 4 kiêu. — Bàn tròn 4 trụ mặc-đá. — Bàn tròn 4 trụ mặc-cây. — Bàn xây cốt mặc-liền. — Bàn lao 12 trụ. — Bàn khách (salon). — Bàn rượu (apéritif) 8 kiêu. — Váng một chơn tiện, văng gỗ hai, và văng ba. Tủ thờ, cần ba kiêu; Tủ áo, Tủ rượu (buffet); giá nón dù (Porte parapluie et chapeau); Trụ kiền (colonne) ghê bán-kết (Banquette), ghê nới 5 kiêu, ghê Bàng nguyệt, bàn viết 3 kiêu văng một băng đá trắng có chơn tiện.

Làm theo kiểu kim thời, bằng cây trúc, cầm lai, gỗ, toàn là cây danh mộc, uyển làm kiêu léo tinh xảo, không giả dối.

Xin quí ông có muốn dùng các món đồ chung dọn trong nhà, thì xin gửi thơ, hay là thân hành đến tại tiệm tôi, tại chợ Lái-thiệu đường ra Công-xi heo (Abattoir), hoặc mua hay là đặc, thì tôi sẽ g lòng làm mau và vừa theo ý quí-vị.

CHỖ TRẠI MỘC
cần khải

NAV-HÔNG-PHÁT
KHÁCH SANG

4 đường Boulevard Bonnard, số 106
ngang Gare xe lửa Saigon-rovap
tại Chợ-mới Saigon

Bán rượu tây và sữa xe máy, đèn sence và đèn alcool.

Có cho mượn phòng rửa sạch sẽ rộng mát, giá rẻ.

Quí-quan, Quí-khách ở xa muốn mua vật chi thì tôi mua giùm, niệm kỹ lưỡng gửi tới chỗ ở mấy ông.

HỮNG-NHÀ-KI.

NHỊ-THIÊN-ĐUÔNG

PHARMACIE ASIATIQUE
38 Rue de Canton. — Cholon

Tiệm chính ở tại Quảng-dông, ông Lương-Vi-tê Sanh chế ra

Sứu-Độc-Linh-Dược

(THUỐC TRỊ BỆNH TIÊM-LÀ)

Bệnh Hoa-liêu là một mũi giặc lớn trong đời văn-minh thế giới, hề mang lây nó, ăn chẳng biết ngon, ngủ không yên giấc, ấy là một giống bệnh rất thảm, rất độc, cho nhân-quần xã-hội. Bởi vậy cho đến từ xưa đến nay những anh hùng hào kiệt, có nhiều người vì nó mà phải bỏ mình cùng tuyệt giống, hoặc di truyền lại cho vợ con, ấy cũng đều tại dùng lầm phương thuốc.

Chớ như tiệm tôi đây, từ ra làm thuốc đến nay, vẫn trị các bệnh Hoa-liêu cũng đã nhiều, gần khắp trong thế giới, cho nên mới thấy đặng nhiều cái mới lạ mà nghiệm ra, vì có nhiều thầy trị bệnh Hoa-liêu thì hay dùng những vị Bả-đậu-sương mà xô cho mạnh, hoặc dùng vị Thủy-ngân mà dâng xuống, như vậy thì chẳng những là hại thân mà lại không còn sanh con nữa đặng, ít phải tuyệt giống tuyệt nòi, cái sự bại ấy rất to. Vì chẳng hề cái độc mà nó vào mình, thì nó cứ vào theo mạch máu, chớ không phải là ở ngoài một chỗ, nếu xô bình vậy mà xô ra mấy nơi mạch máu trong cơ thể thân đặng sao? Bất quá là lúc cái nhiệt độc nó đương hành mà cho xô ra, hoặc cho nó hạ xuống, đặng mà làm cho bệnh giảm xấp thời đó mà thôi, chớ nói lành cho độc ấy hay là mạnh trong mình một hai tháng thì là làm to lắm đó.

Bởi tôi xét rõ các cơ ấy, nên phải tìm các phương hay và hiệp với các ông Lương-y đặng nghiên cứu các chứng bệnh ấy mà chế thứ thuốc này ra đây, để mà cứu người và giúp đời, và lại làm thuốc cũng là hòa-bình, không ngưng ngưng không cổ lắm, bình nững thì mỗi ngày xô hai lần, còn bệnh nhẹ thì mỗi ngày xô một lần, không đau bụng, cũng như thế người mướn lại nắn vào các nơi mạch máu mà đuổi các chứng độc, hoặc theo mô huyệt, hoặc theo đường tiêu-tiện, hay là hơi thở mà ra. Dầu cho người không phải bệnh Hoa-liêu mà cũng nó, thì nó cũng làm cho huyết dịch sạch sẽ, ăn đặng nhiều, ngủ yên giấc và sửa diện-mạo sáng láng, tinh-thần khỏe khoắn.

Chỉ trị các chứng bởi bệnh Hoa-liêu kể ra sau này:

- Phong thấp đau xương,
- Tim-la lở loét,
- Đau bệnh huyết-xô,
- Huyết khô huyết đục,
- Ghê đục lây lỵ,
- Hạch nơi chỗ độc,
- Bán thân bất toại,
- Dương-mai mọc mọc,
- Ung thư bọt ghê,
- Lát voi lát đồng tiền,
- Vô danh thủng độc,
- Các chứng độc ngoài da,

Như ai có bị mấy chứng bệnh này thì xin đừng có tiết tiền, hãy mua mà uống, vì thuốc này trừ dứt độc chớ g còn tại di tái lại nữa. Cách dùng: Mỗi bữa sớm mai uống thuốc nước một muỗng, và tối trước khi ngủ một muỗng. Còn thuốc hườn uống mỗi lần ba hườn sau khi ăn cơm trưa và tối, phải tắm mỗi ngày một lần và phải cứ ăn đồ thanh, đồ sống sít.

Một vò thuốc nước và thuốc hườn giá là..... 3 \$ 00

Tiệm khắc con dấu

Kính tờ cùng QUỜI-KHÁCH đặng rỏ: Tiệm tôi khắc con DẤU-ĐÔNG, CAO-SU và bằng đá GAM-THẠCH...

TRAN-DUY-BÌNH Graveur

85 RUE CATINAT 85. — SAIGON

Bijouterie Saigonnaise

TIỆM

Minh-thành-Ho

BÁN ĐỒ NỮ TRANG

33, Rue Schroeder. — Saigon

Kính tờ cho lục-châu chư quí-khách đặng rỏ: Nay tôi có mở một tiệm bán đồ nữ-trang...

Nay Hoà

(HÀ-ANNU-Lạc dit BẦY-KHOE)

Thi-ngọc hiệ-u

TIỆM TRỒNG RỪNG RẤT KHÉO

Kính tờ cùng chư quí-khách đặng rỏ: Nguyên khi trước tôi thường ở trồng rừng tại tiệm M. Villauruelle...

Vậy tôi kính xin lục-châu chư quí-khách vui lòng chiếu cố, đến giúp tôi là người đồng bang thì tôi lấy làm cảm ơn...

Al đầu rừng như rừng tôi cũng có thuốc, ai rừng họ tôi cura và sửa lại cũng hết hồ. Còn ai ở xa xuôi thì gửi thư cho tôi...

Còn việc trồng rừng thì tôi bảo-chứng trong 5 năm, nếu có sự ra thì tôi làm lại không tính tiền.

Tiệm tôi đây việc trồng rừng chắc chắn hẳn hơn mà tiền công lại tính rẻ hơn các nơi khác.

Thi Ngọc hiệ-u

Chủ nhân, NGUYỄN-THI-AN cần khải.

Avis aux voyageurs

Messieurs les voyageurs qui ont à prendre le train sont informés qu'au Café Restaurant THAI-BINH, 136 rue Colonel Boutonnet...

Aux personnes habitant la Ville, le Café Restaurant Thai-Binh offre aussi, à des prix très modérés, des repas soignés.

Tiệm hiệu THAI-BINH ở ngang nhà ga xe-lửa chánh Saigon đường Colonel Boutonnet số 136...

Rao trong lục châu như Annam ai muốn lập tiệm bán này là đồ tạp hóa Laagsa tranh thương cùng chệp thì viết thư cho tiệm này mà thương nghị.

Giá bán rẽ lắm.

Tiệm này cũng chịu lãnh mua giùm các thứ hàng hóa khác, bất kỳ là vật chi, cứ theo facture mua, tính tiền công 3 %.

MAI-VÂN-LƯỢC.

CÓ MỘT MÌNH HANG DENIS FRERES làm Đại-lý, có trữ hộp quẹt hiệu này nội còi Đông - Dương mà thôi.

Hộp quẹt này gửi bán lẻ khắp nơi, có một sự nhỏ một hộp mà thôi.

NÔNG-CỔ MÍN-ĐÀM

Cuộc công cử

Một vị Đại Tổng-Thông Cộng-hoà dân-quốc

Ông Deschanel

ĐẶC CỬ

Điện tín Lyon ngày 18 Janvier cho hay rằng:

Phòng Thương-nghị-viện và Hạ-nghị-viện công đồng đại hội tại đến Versailles ngày 17 janvier này mà công cử một vị Đại-Tổng-Thông (Glám-quốc).

Số người bỏ thăm..... 889

Ông Deschanel được 734 thăm, đặc cử

Ông Deschanel này nguyên là Nghị-trưởng phòng Thân-sĩ (hạ-nghị-viện). Président de la chambre des députés này đã đặc cử lên làm ĐAI-PHÁP CỘNG-HOÀ DÂN-QUỐC ĐAI-TỔNG-THÔNG.

Đại-pháp cộng hoà vạn vạn tuế!

Gán Tết rồi các bà các cô đi chợ Tết, hề muốn ghé vào mấy giò cam hồng của chệp mà mua thì xin nhớ những lời của Lý-Thiên Bó chưởi với nghề!

Người Annam nào tham danh mà quên nghĩa thì nó là con Anh-wong

Vai lợi nhắc nhở

Kính cùng lục châu đồng-bào chư quí-khách:

Nay đã gần mãn tháng Janvier, tháng Février cũng hầu tới; mà trong liệt-quí khác quan của tề-báo đây phần đông đã mãn năm rồi. Vậy xin đồng-bào chư quí-khách...

Đạt, đạt, đạt; chí chúc, chí chúc.

Nông-cổ Mìn-Đàm Cần khải.

Tám nơi tân-bộ bước vào!

(Tiếp theo)

Nếu nay đang làm cha mẹ ở Nam-kỳ đã hiểu thấu rằng đường quan lại làm nổi gay go, nên não lòng chán ngát, không còn để ý mong mỏi những địa vị nơi quan-trưởng nữa.

Dầu mà một tháng tiền lương đến 200\$ đi nữa, việc xây xài chẳng qua là đáp đối vậy thôi, chứ có mấy ai mà thỏa chí, vì mãi có bấy nhiêu đồng tiền lương mà xa xỉ; chứ còn như tiệm buôn, xưởng nghề thì một ngày có lợi vô luôn, ăn khi chời chời mà lại thân phận được tiêu diêu tự tại muốn làm, muốn nghỉ khỏi thừa trình với ai, tránh đến vô cuối ra lòn, gát rãnh tiếng phi phi thì thì.

Nếu các học-sanh ngày nay mà chế chức quan lại chỉ để ý vụ tât đến nghề buôn, nghiệp nghề, thật cũng bởi phần nhiều nhờ có đọc báo quốc-âm lâu ngày thấy các tay mần-thời hèn-thế công kích đặng vận động nhơn tâm, nên dẫn dẫn tiêm niêm thăm thía biện phục, bởi có mới chũ thêm đem thân chen vào đám công danh nữa. Một quyết bốn ba vào trường thiết nghiệp, thiết hành cố gắng làm cho xứ sở ngày sau khỏi đeo nặng ách thương của dị bang.

Bởi sao thế? Nào có lạ chi, ấy cũng bởi China khi xưa cai trị xứ ta, tám thấy mấy nguồn lợi to tát nơi xứ ta, nhất là về đường kinh-tế Lý-tài thì hằng đặng chu-tất sinh tồn dân Kiêu-cư, lại phưởng (Thái-Thú) ác tâm ấy trông rõ mục-đích của dân ta khi xưa thì sùng thượng lối Hôn văn của Sĩ-vương ban bố, nên rất nhiệt thành về lẽ quan trường. Bởi có, họ mới bày ra cuộc thi cử văn chương và quan chức đặng cột chưng, từ ý dân ta phải chăm nom tranh cạnh lẫn nhau nóm theo cái Bổng, còn những mối ngôn thì họ lại giành hưởng: lúc đây bọn quan lại China đem qua xứ ta những là: Ngũ-kinh Tứ-thơ dạy cho Annam biết: triết-học, lý-học,

biết luận thường văn chương đặng ham chen vào hoạn lộ. Còn cuộc thương mại và kỹ nghệ thì họ vẫn là nghề hèn hạ, để cho dân họ chuyển chế. Annam mình tin chịu, rủ nhau đua ăn học đặng làm quan hầu rút máu mủ của dân đen; hai thay! quan ta đến khi được leo ngồi trên một đĩa-vị chi chi nơi quan trường thì đã hành hoại lấy nội giống nhà, hết lòng chớng bỏ muốn việc đặng cho Chi-na được hàng an tọa hưởng các môi lợi to tác của ta.

Ấy chẳng qua, lòng dân còn say mê trong giấc mộng, ham hố sự sang trọng muốn cho được ngồi trên đầu người nhà, chớ chẳng có ý non sông chi, hầu có nhờ việc đã quá đặng đoán hậu vận nước nhà hồng có mừng hay là sợ! !

Chỉ từ ngày nay nhờ có người Langsa qua chiếm hộ trót nữa thế-kỷ háng mong cho cảnh vật Tam-kỷ rắp được quan-minh; nên đến giờ này dân-tộc ta đã có nhiều hạng người kiên-thức, không phải mong mỗi cái hư danh như xưa, nên rất số sát phở thông về nghiệp nghệ, bởi vậy nên chừ, từ thị-thành chí sảng giá dân đã hoán tính mộng hờn, rắp lo lắng nghề thương; nay đã tạo thành bọn rồi, thế thì cái lúc thương chiến phong trào kịch-liệch đầy chữ kiến thức phải câu tay điều đặc nhan kéo rộc lên trang thương, nói đó là con đường tân bộ vậy! Quyết một lòng cố lấy mỗi hai tương lai của xứ ta, may mà toàn thắng trận giặc kinh-tế này thì cái nhục ngàn năm của ta mới rửa đặng.

NGUYỄN-THÀNH-ỨC
tự: Thiệu-Huy.

Rượu hiệu **Grand vin du cap corse** của hãng AUGUSTE MATTEI làm, là một thứ rượu tiêu hóa, mùi ngọt.

Phải nài cho có tên AUGUSTE MATTEI Trong Đông-Dương có một mình hãng Denis Frères có trữ mà thôi.

**CHÂN CHÍNH
THƯƠNG-TRƯỞNG**

Một gương cho THƯƠNG-GIỚI NƯỚC TA
ÔNG BẠCH-THÁI-BUỒI
(Tiếp theo)

Lúc ấy là năm 1909. Ông A. R. Marty là chủ một sở tàu tây chạy thơ cho Nhà-nước và chở khách ở mấy đường sông Bắc-kỳ, vừa mới hết hạn giao-kèo với Chánh-phủ. Ông Bưởi hèn muốn lại của ông ba chiếc tàu, lúc ấy là chiếc Phi-phượng (Phénix) Phi-long (Dragon) và Khoái-tử-long (Fai-tsi-long), ngày nay giữ còn ba tên ấy. Lập tức cho chav đường Nam-định Hà-nội và Nam-định Bền-thủy (Nghê-an) là hai đường trọng yếu của các tàu khách vào chiếm-giữ từ trước đến nay. Bọn khách lấy làm kinh hoảng, lạ thay có người Annam dám táo gan ra tranh quyền-lợi với họ, thật cũ-lai chưa từng thấy thế bao giờ! Nhưng họ biết ông tuy có gan mà chưa có thể bằng họ, nên hiệp sức nhau lại cố khuyh-đảo cho được mới nghe. Ông ba giá một thì họ hạ giá tới hai, ông ba giá hai thì họ hạ giá ba, ông mời khách uống chè thì họ mời khách ăn bánh ngọt, tranh nhau từng bước mà cố dử phần bơn. Thậm chí giá hành-khách từ Nam-định lên Hà-nội trước 0 \$30, 0 \$40, mà rút tới 5 su, ba su, cước độ hàng thì một tấn gạo lấy chỉ bằng giá một bi trước. Lúc bấy giờ hành-khách được một độ sướng quá. Chứ còn thiếu một cách thuê tiền cho khách đi tàu nữa mà thôi! Hai bên ganh nhau mãi như thế, chắc bên nào yếu thế là bên ấy phải thua, bọn khách vẫn mong rằng ông Bưởi thế nào cũng phải hư, không thể đặng được nữa. Nhưng bọn đó chưa biết tay ông: Ông không phải là người thấy khó mà nể lòng, thấy nguy mà táng-đấm. Hề nguy thời cái thế cũng đã nguy lắm thật: ba chiếc tàu mỗi tháng tiền mướn hơn 2000\$, mà chạy mỗi chuyến chỉ được 15 20 đồng thôi; cứ thế mãi thì ắt sanh nợ đến thôi, chớ không xa. Song ông Bưởi có

gan mà cũng có trí nữa. Khách đi tàu toàn-thị là người Annam, nếu biết khéo khuyh nhủ thời may ra cũng có thể lợi-dụng cái tình đoàn-thể của đồng-bào mà giúp cho cuộc tranh-hương của mình được. Ông bèn hết sức cố động, soi người, diên-thuyết trên bốn tàu, kẻ đường hơn là thiết trong việc buôn-bán cho hành-khách nghe, khuyh người mình nên giúp đỡ lẫn nhau thời có thể cạnh tranh với người khách được: Những lời khuyh-kích ấy xem ra cũng nhiều người cảm; khách đi tàu ông mỗi ngày một nhiều hơn lên, không những cố động như thế mà thôi, ông lại mở một chèo lạc-quyên, mỗi tàu đặt một cái ống, mời các hành khách ai có bụng tốt tùy tâm muốn giúp ít giúp nhiều bao nhiêu xin bỏ vào ống ấy, để đỡ cho chủ tàu những tiền kinh phí cho có thể đứng vững được. Cuộc lạc-quyên ấy xem ra cũng thành-hiệu, vì thường có khi đồ ông thấy có giấy năm đồng, có giấy hai chục đồng xếp nhỏ lại, của cô hàng bán lá nhà thuê nào đã có hảo tâm bỏ vào đây. Từ đó hành khách dần dần bỏ các tàu khách mà đi tàu ông, thế ông rỗi ngày mỗi vững, không những không sợ đồ nữa mà xem ra có cơ phát đạt được.

Bọn khách bấy giờ mới chịu nạt, biết rằng thế không thể khuyh-đảo ông được. Nhưng đến năm 1912, ông chạy thêm một đường Hải-phòng nữa, lại chính là đường trọng yếu của các tàu khách xưa nay, bọn khách cảm-tức quá, định hiệp-lực nhau lại một phen để cố phá cho được mới nghe. Song dùng mưu phần thế nào cũng không dành được nữa. Hành-khách của ông cứ mỗi ngày một tăng thêm mãi lên, mà tàu khách mỗi ngày một vắng. Mấy hiệu khách phải bỏ nghề buôn tàu, có hiệu về sau phải bán tàu lại cho ông, thật cũng đau đớn cho các chủ quá.

Thế là nhờ cái sức kiên-nghị của ông, nhờ cái lòng đoàn-thể của đồng-bào mà kết-quả đến ngăn-ngừa được mưu gian của bọn khách, thu-phục quyền lợi về được tay mình: Đáng khen thay mà cũng đáng mừng thay!

Người Annam nào tham lợi mà quên nghĩa thì nó là con Bò-hung.

Kể đây không những ba chiếc tàu tước ông mua hẳn được mà cả cái thuyền-đội của công-ti MARTY-D'ABBADIE cũng bán lại cho ông hết, từ đó ông kẻ chán công-ti mà chạy khắp các đường. Năm 1915 trước khi ông A. R. Marty mất, bán lại cho ông cả cái xưởng máy làm tàu và sửa tầu của công-ti nữa, thế là công-nghiệp ông Bưởi được hoàn-toàn vậy. Nhưng bây giờ ông mới có chừng 15 chiếc tàu mà thôi. Chứ ông là muốn tổ-chức một cái thuyền-đội thật to, nên ai có tàu cũ bán ông cũng mua cả. Ông được cái khoái-lạc mua được mấy chiếc tàu của khách là bọn cũu-địch với mình xưa nay, một người hiểu-thắng như ông chắc cũng lấy thế làm thích-chí vậy. Lại đến năm 1917 công-ti chở tầu Deschwanden phá-sản có sáu chiếc hỏa-thuyền với ít nhiều chiếc es-lan» (chalands,) ông cũng mua nổi. Mấy chiếc tàu đó thời cũ và nát lắm, kẻ không đáng giá tiền ông mua, nhưng ông cố ý mua mắc để cho nhà khác không mua tranh được, vì bây giờ có mấy nhà chủ nợ của công-ti Deschwanden đương cố ý muốn mua rẻ để kế-nghiệp công-ti ấy, tức là cạnh-tranh với ông vậy. Ông làm cái thủ-đoan ấy rõ là gan và bạo thiệt ra tư cách một nhà buôn nước Mĩ. Tuy vậy mua mắc như thế tưởng rằng thiệt, lại có lợi, là vì ông có xưởng máy sàng, những tầu cũ ấy ông cho sửa lại, không mấy nổi mà lại chĩnh-đốn, nghiêm-nghiêm như tầu mới vậy. Thậm chí có cái vỏ tầu bẽ củ của ông Deschwanden trước vẫn dùng làm cầu ở bến Hà-nội mà ông cũng nghĩ cách lợi-dụng được, định cải trang làm một chiếc tầu biển 5 sáu trăm tấn. Thế là hiện nay cả công-ti Marty, cả công-ti Deschwanden, mà hiện nay ông lại dùng ông Tây ấy làm công cho ông ở Hải-phòng; ấy ông có cái sức lung-lạc mạnh như thế. Ngoài những tầu của

hai công-ti ấy, lại còn tầu ông mua của khách và tầu ông tự chế lấy, từ ngày mua được cái xưởng máy Marty-d'Abbadie; thành-thủ hiện bây giờ trong sở ông có trott ba chục chiếc tầu vừa lớn vừa nhỏ, những chiếc đường chạy các đường thời có 25 chiếc, theo như cái biểu ở sau này. Đó là còn chưa kể những thuyền kềm, thuyền phụ, es-lan» bằng sắt bằng gỗ, cầu đứng (appointements fixes), cầu thì (appointements flottants), vãn vãn.

(còn nữa)

NAM-PHONG

**Bình luận
CHẤT VĂN CỦA TỜ BÁO KIẾP-TRƯƠNG
BUỔI CẠNH-TRANH THƯƠNG
CHIẾN NÀY!!**

Xem sách xưa, nhưt là bên Pháp-quốc những học hiền tài, chẳng bao giờ để ngồi viết xuống giấy đặng công luận một vấn-đề chi, hay là đặt một bộ sách-truyện chi, mà đối nghịch cùng tập-chí tự-nhiên của họ; bởi mấy bậc hiền ấy rỗi đời, chỉ chuyên rong thả cửa mình cho trở nên đặt biệt.

Kìa như ông *Bản-rắc-ruôt-sô* (Jean-Jacques Rousseau) Tàu gọi là Lu-Thoa, người bản-tân nhà Triết-Học, chủ ý phổ thông giúp cho xã-hội được cảnh tượng trở nên quang-minh; nên ban sơ người phải đem thân làm trò đời, biết bao là chìm nổi, nuốt tan uống khổ, kẻ khôn cùng, người đặt ra bộ dân ước (contratsocial) cố gắng lớn trọng dân quyền mà lại trong lúc ấy nước còn vua trọn quyền mới là khó cho số vọng ngài thành-từu. Nhưng ngày nay khắp thế giới mở

Những người hút thuốc hút ông điều hoặc hút thuốc vãn muốn khỏi bệnh thì hãy hút thuốc hiệu "Globe"

Có một rừ h hãng Denis Frères có trữ mà thôi.

Người Annam nào tham vinh mà quên nghĩa thì nó là con Rận.

Còn nói qua cảnh hiện tượng, thì có thơ chệch Lý-Thiên chưởi nhục dân tộc ta thì lòng nhiệt thành ác phải nung nấu phải nóng nảy đau đớn.

Nếu luận về cảnh ngày sau của đất Nam-kỳ thì lại càng khổ lắm, mà nếu biết rằng khổ lắm ác tâm nhiệt tâm phải cảm, mà nếu có sự cảm giác đối cùng kỹ-ức, đón ba hàng lòng lại: Tất nhiên phải tức tối, cảm gan, tiêm ruột, rắng nóng nã, thì mỗi lời luận về cuộc tranh thương đây là một giọt máu vậy! Nhưng sao thầy lạ, bởi có nhiều tờ báo ấn hành làm bài, văn-dễ thì công-kích thương trường mà chất vấn lại là toàn hi-hước, lá lợi, không chú ý muốn nói đi chỉ giả tưởng phụ-nữ luận việc phả-chai, quệt lo.

NGUYỄN-THÀNH-ỨC
tự: Thiệu-Huy.

Lời diên-thuyết CỦA ÔNG TRẦN-QUAN-MINH tại Càmau

Các Ông, các Bà,

Tôi xin lỗi mà phân trần một đôi lời sơ sảng ngò hầu tán ích chút đỉnh cho quê-hương về việc liên hiệp đoàn-thể cho khỏi khách thương gia tâm kèm chế mình về đường thương mại, cho khỏi người trung gian chấp đoan hạ giá làm cho mình phải bị làm bị gạt dặng họ thù lợi to. Chẳng phải tôi dám xưng rằng thông hiểu hơn các đồng-bào ra cỡ động, nhưng mà tôi nghĩ vì lẽ trong quê-hương mình từ trường chí ầu, dẫu nam dẫu nữ hễ có lòng nhiệt-thành mà lo cho đồng-bào nghĩa là lo cho ích lợi chung cho xứ sở thì mây dăng trên trước lão thành cũng vui lòng chuẩn chấp.

Các bực trên trước tuổi tác người người đều hiểu rằng: (chúng tác cường, quả tác nhược), hễ chúng cùng nhau thì mạnh, riêng tư phải yếu. Lại cũng có câu tục ngữ: một cây làm chẳng nên non, đồng cây dùm lại nên hơn núi cao. Nhiều tay vỗ dặng kêu.

Luôn đây tôi xin thuật lại một truyện tuy nhỏ nhen, mà găm có nghĩa lý cao sâu, trong sách chữ Langsa để dạy học trò.

(Một ông già có năm người con trai. Bữa kia nhấm bịnh mình không lành được, nay mai phải nhắm mắt. Song lo cho con e khi mình quá vắng rồi, sợ chúng nó không hòa thuận phải chỉ lý nhau, bèn kêu chúng nó lại bên giường mà rằng: này các con! cha cực nhọc hết sức mới có dư dả chút đỉnh ngày nay. Cha bừa chắc hề đưa nào trong năm đứa này bẻ gãy bó dũa năm cây này thì dặng ăn trọn gia tài. Mỗi đứa con chuần tay nhau mà bẻ bó dũa chẳng ai bẻ gãy nổi. — Thời, trao lại cho cha; cha bẻ cho mà coi. Ông già bèn lấy ra từ cây, bẻ cây này tới cây kia một đợt gãy hết năm cây. Năm đứa con đều hô rằng: tưởng cha để nguyên lại một bó mà bẻ, chớ riêng từ cây có khổ gì. —

Ấy là cha muốn tỏ cho các con hiểu rằng: trong năm anh em này hễ chung sức hòa thuận nhau thì dặng mạnh mẽ không ai làm chi nổi, hễ bất hòa mà phân ly nhau thì bị kẻ nghịch hại dễ lắm đó. Vậy khi cha có nhắm mắt đi rồi năm con hãy chung cùng bẻ bũa nhau khỏi người bán nhơn hiệp dấp.

Ấy đó trong các nước văn-minh cực dểm như Mâu-quốc của chúng ta đều lấy sự hòa thuận đoàn thể làm trọng. Con nít vào trường học thì đã tập lần rồi. Vậy mới dặng quốc phú dân cường, khỏi mang ách dị bang trong đường kinh-tế, trong cuộc công thương. Vả lại người một nước da, một tiếng nói với nhau, phong tục in nhau, ấy là một nói một giống; một tở, một tiên, tỷ như con một nhà. Bẳng không liên lạc cùng nhau, trong việc làm ăn buôn bán, thì phải bị thương khách hiệp dấp, bị lộn mặt tránh dàu cho khỏi; hễ bị người ta ăn gian hoài thì mình càng ngày càng hao mòn, phải suy, phải yếu, mà hóa ra nước nghèo dân khổ.

TIỆM HUYNH-CÔNG-PHÚ

10, Rue Némésis Saigon

Café bánh mìt thiệt ngon. — Mì và củ-tiểu cũng ngon.

Việc liên lạc đoàn-thể chẳng phải một người muốn, mười người muốn, trăm người muốn mà đủ, nếu cứ mấy triệu đồng-bào ta kia ngó ngo, cứ cái ra thì làm sao xong cho được. Tỷ như mười người hoặc trăm người hùng vồn nhau mà lập một cuộc buôn bán tại Càmau này mà cứ thấy đồng-bào ta trong các làng các tổng không ai thêm đến mua thì bán cho ai, có phải hư phải mất chẳng. Còn một đàng hoặc mười người giàu có, trăm người sang trọng ăn no ngủ kỹ, sung sướng luôn luôn mà mấy triệu đồng-bào ta kia nghèo khổ bị hiệp dấp, bị lường gạt thì người giàu sang ấy có vui chi mà hưởng cuộc giàu sang đó chẳng. Vậy chỉ yếu phải cố dặng cho đồng-bào ta từ lớn chi nhỏ, từ bực thượng lưu đến bực hạ lưu, dờn ông, chỉ những đờn bà, giàu chi những nghèo, sang chi những hèn một lòng năm lấy dây đoàn thể, hòa thuận nhau, nương nư nhau, giàu trợ nghèo, nghèo lấy lòng trung tín chỉ công mà giúp lại kẻ giàu. Hễ biết thương nòi giống nhau thì là thương quê-hương mình, thương quê-hương mình tức nhiên thương mình, thương con cháu mình về sau đó. Nương nư mà lo làm ăn, quén luyến nhau, thấy người mình làm ruộng trồng mùa thì mừng, thấy người mình buôn bán thành thời thì mừng, xúm lại mua bán với nhau, khuyên lơn nhau cho đồng tâm kiệt lực lần lần bước lên đường tân hóa thì một ngày kia chẳng còn nghệ trong xứ Nam-kỳ này diễn phí địa mỹ, việc sanh nhai rất dễ thì có dàu mà dân phải bị nghèo phải đói, ruộng của mình làm cực nhọc biết bao, dầm mưa chãi nắng, ăn mắm muối rau cỏ, mặc vải bó quày quá, mà hễ có thất mùa hút lúa, thì mình phải đói trước chẳng thầy chẳng nghe có người Chệch nào, người Chá nào mà dỏi khác bao giờ. Ấy có phải mình nhĩa miệng mà nuôi họ, nên mình phải dỏi khác chẳng. Hời mình không thương họ,

mình không cho họ đồng sư hột lúa nào sao gọi rằng mình nuôi họ. Là mình mua đồ của họ bán giá nào tự ý họ định, chạy dàu dàu cũng giá đó; là bởi họ liên lạc đồng tâm định một giá mà kiếm lợi mình dặng mà ăn lời mình cho to. Lành bốn đồng một quàn, nhiều ba đồng một áo và các món khác biết dàu mà kẻ cho hêt, họ đều ăn lời mình thập bội. Còn qua việc họ mua của mình thì cũng họ định giá: nào lúa, nào khô, nào tôm khô và muôn-ngân đó thỏ sãng khác, cho đến con heo của mình nuôi đi nữa thì họ mua giá nào cũng phải bán, rồi họ xay lúa ra gạo, làm heo ra thịt bán lại cho mình càng mắc hơn nữa. Năm chỉ tới mình măng cở mua mắc bán rẻ mà làm sao cho khỏi nghèo khỏi mệt. Còn lợi họ thủ đó là bạc của mấy triệu đồng-bào mình góp mà nuôi họ cho khỏi đói khỏi rách, khỏi cực khỏi khổ đó chớ gì.

Và các nơi những kẻ có dạ nhiệt-thành xuống rừ đồng-bào ta liên lạc đoàn-thể, bỏ dều tật đó, bỏ việc ganh gờ, bỏ dều nghi kỵ, cứ giữ một lòng thành hiệp lực đồng tâm mà gây cuộc công thương ngò hầu ngày sau cho khỏi tay người thương khách kém chề, đem mối lợi về cho mình, cộng hưởng cùng nhau thì coi mới cũng gần kết quả. Chúng ta đây chẳng có đủ tài dừ trí mà làm việc to tác như lập nhà-máy, sắm tàu-buôn, khai tàu-khẩu, lập hãng-hạc, cho được. Chúng ta chỉ làm việc chi theo thể lực mọn, tài sơ trí siêng của chúng ta, thì chúng ta cũng đem hết tất nhiệt-thành mà cứ chỉ cho khỏi hờn dỏi giống của chúng ta bị thương khách chề cười kềm chề, lường gạt cho đến sức rớt trở lại thì đồng-bào ta là quàn lực làm tôi làm mọi cho người hoài chớ không biết đoàn-thể cùng nhau mà tranh mối lợi. Mà tôi nghĩ việc chi cũng vậy hễ thông thạo rồi thì dể như trở bàn tay, còn như đồng-bào chưa từng thì cũng có khó nội chút, nhưng mà lần lần cũng quen ra dể. Mà đừng thấy khó mà ciảng lam, lẽ có khó mới có nên: (Vạn sự khởi dàu nan) xưa nay lẽ vậy. Mà cũng có câu: (Thế thượng vô nan sự, nhân tâm tự bất kiên.) Bởi rừ nên

chúng ta mới ra khỏi cuộc hiệp hùng phải cần thận giữ trong lòng dục, phải biết việc đường thời, bản luận cùng nhau cho chí lý rồi hãy khởi đoan, lựa dều dể làm trước, lần lần dều khó làm sau, ban dàu nhỏ sau to; thì mới khỏi lăm khỏi lịc, khỏi sợ, khỏi thất.

Vậy nên tôi nghĩ trước xin phép quan trên, lập điều luật, xin phê chuẩn lập một hội Nông-nghiệp (Agriculture) Cà-mau. Số phí chẳng bao nhiêu, mỗi người một vài đồng bạc, mỗi tháng góp năm ba cật trả tiền phố, dàu đèn và mua một đôi số nhật-báo cho mỗi người dặng đến đó coi cho biết việc đường thời, biết dều tân-hóa trong các nơi. Rồi có dịnh giờ ngày nào chúng ta hườn việc đến dể hiệp cùng nhau, bàn tính về việc làm ăn, về cuộc thương-mại, tình tức dàu mình biết thương ngày, giá lúa cao thấp mình hiểu, hàng-hóa và đồ thổ-sãng tại dàu có, giá mây mình lao thông. Sau rồi chúng trí thành mưu, mình sẽ bước lần tới được bước nào cho chắc bước này. Mình sẽ lập như:

(CÁC MỀ HIỆP THƯƠNG) các diên chủ liên lạc rừ lúa bán thẳng cho nhà-máy Langsa Saigon mà thủ lợi.

HỘI-MUA ĐI BÁN LẠI TẬP HÓA

Các diên chủ mua sỉ hàng-hóa bán dưng dặng giá rẻ của Annam thương cuộc công-ty Saigon về mà rừ ra cho các chủ-diên, rồi các chủ-diên phải phát lại cho tá-diên.

Y kiến hiệp hội của tôi như vậy xin chư-ông cao kiên thấy dể chi sơ siêng xin chỉ giùm thì tôi hết lòng cảm tạ.

TRẦN-QUAN-MINH

Xin chớ quên cuộc tranh thương!
Xin đừng quên cuộc tranh thương!!
Phải nhớ cuộc tranh thương luôn!!!

Thấy kỳ phải hỏi

Saigon, le 20 Janvier 1920.

À Monsieur Nguyễn-chánh-Sát, Chủ-bút Nông-cổ Min-bam;

Kính ông chủ-bút,

Tôi mới xem tờ báo Lục-tỉnh Tân-văn số 722, ngày thứ-ba 19 janvier 1920 vừa rồi đây, thấy có một mục dể rằng: QUAN GIÁM-SÁT THUỘC-ĐỊA. Thiệt làm cho tôi diên cả trí khôn, không hiểu làm sao lúc này là lúc Thuộc-Địa Đông-Dương ta dưng vui hưởng thái-bình, bá tánh thấy an cư lạc nghiệp, vì cơ nào mà Chánh-phủ lại sai quan Giám-sát qua đây làm chi. Vả quan Giám-sát là một chức dể quàn đốc về việc chém giết những tội bị tử-hình. Nư tội ăn cướp sát nhơn hoặc tội phân loạn; hoặc tội tranh quyền đoạt chức của người cả! Vì như lúc nọ những quân dốt-nát làm bậy nã bị Toà-bình xử tội đó, thì mới có quan Giám-sát. (Á quàn! lúc đó có một thằng chết hụt, bị xử có 2 năm tù mà thôi, chớ khỏi bị xử tử.

Chớ lúc này là lúc an vui, chẳng hay quan Giám-sát qua đây làm chi tới 4 vị lận? xin ông chủ-bút làm ơn dạy giùm, kéo tôi diên trí.

Nay kính.

HUYNH-VĂN-KHÁ dit Massard.

Cher Monsieur Massard,

Kính hời ăm cho ông được rỏ:

Tôi có nghe 4 vị quan lớn này, tiếng Langsa gọi là Inspecteur des Colonies, thì tiếng Annam ta phải gọi là quan THUỘC-ĐỊA THANH-TRA, hoặc là THUỘC-ĐỊA GIÁM-TRA. Vì mỗi năm Mâu-quốc ta phải sai ít vị Thanh-tra đi khắp các Thuộc-địa mà tra xét những việc chánh-trị và tài-chánh. Nên mấy chức ấy thì phải kêu là THUỘC-ĐỊA THANH-TRA ĐẠI-THẦN, chớ không ai kêu bằng GIÁM-SÁT bao giờ. Tuy nói vậy chớ tôi chưa dám chắc; vì tôi mới học chữ nho quọt quẹt, chưa dám hiểu tới dều thâm thúy nhiệm mầu. Vậy xin ông gửi thẳng cho Báo Lục-tỉnh tân-văn mà hỏi ông: Nguyễn-tử-Thức và Lê-hoàng-Muru

Người Annam nào ăn của chệch rồi vụ tác cho chệch mà bỏ Annam thì nó là con Bò chét.

Người Annam nào ăn lót của chệch mà hại Annam thì nó là con Đĩa.

thì rõ. Tương khi hai chữ Giám-Sát ấy hai ông đã tìm kiếm lục lạo ở đâu trong cuốn PHÁP-HOÀ TÂN-TỰ-ĐIỀN mà biên ra đó, chứ chức Giám-Sát là một chức đề chủ về việc chém giết những tội tử-hình, tiếng Annam ta thủa nay truyền kêu đã thành tục rồi; chứ không ai háo tâu mộ ký mà dùng những tiếng lạ tai khác mắt như vậy, thiệt tôi không hiểu.

NGUYỄN-CHÍNH-SÁT

Giả Nhiệt-Thành

Máy chêm mịch mịch vườn xuân, trăng dọi là là góc trính, dục đã tắt lòng trần trọc, bôn chôn rào bước vàng Takeo, gặp gỡ vui mừng, hàn huyên tá cạ, kia lúc phong chào con này, mà đây cũng làm Nhiệt-thành, cũng giấy đoàn-thẻ, cũng lòng công phần. Thiệt là: Khen thay! mừng thay! mà cũng buồn thay! tai nghe mắt thấy không nở nhìn thính, mượn ngời viết tờ báo chương thờ thể cho khán quan nhân làm.

Cuộc thương chiến tại Takeo hôm ngày 4 Janvier 1920 lúc 7 giờ tối có nhóm đại hội, đông đủ mặt mày ông mấy thầy, những trang hảo phú, người buôn cây kẻ làm thợ, và có tôi được dự nghe nữa, có gần 50 người, ông Phan Đền-Ún là M. Giác làm Hội-trưởng, ông Thơ-ký là M. Long làm chức Thủ-bổn, M. Huệ làm chức Từ-bàng, M. Lê, M. Lôi M. Đậu M. Đội Văn, M. Hùng, M. Kiêm, M. Tân, làm hội-viên, đầu đây phân ngôi thứ ngồi xong. Kế M. Long đứng dậy nói rằng: Thưa ông hội trưởng và các ông hội-viên các ông hiệp cổ, vẫn chúng ta từng xem nhật-báo, thấy báo Huế-Kiên, tờ Lý-Thiên nó cười chế đồng giống ta, khi thị đoàn thể ta, nhục ma chúng tộc ta. Nay cả nước đầu đầu đều lo kẻ liêng đoàn thể, được mà tranh thương chiến giữ lợi quyền gây nên thể lực, thời mới có thể đứng chung trong thời đại này, song chúng ta kiểu ngu xử người cũng như khách-trú, mà khách kia được

lâu cao phổ rộng ngôn ngôn, vững vàng cơ nghiệp, triệu ức bạc tiền, xe tàu rần rộ, ngũ thặng ăn ngon. Còn chúng ta đây: Cũng gọi trang học-thức, cũng nhiệm thú văn minh, cũng hàng quan lại, cũng óc thông minh. Các ngài ôi! Kỳ xét lại coi, trâm bề thua khách muốn việc kém người, há chẳng đau lòng xót dạ, nay chúng ta khởi cuộc buôn bán này, ba tháng nay, góp 2 kỳ mới hơn phân nửa, chưa đủ sức khai trương, cúi xin các ông định ngày góp tất, lo tâu tới cho thành, nếu các ông không đồng tâm hiệp lực, gây nên đoàn-thẻ về sau, để hư cơ hội tốt này, từ đây tôi thệ không còn chút lòng nào, dám dự những đám tiệc của các ông ăn uống mà gọi rằng đoàn-thẻ nữa.

Kế M. Đội Văn cũng tiếp đứng dậy thưa rằng: Các ông, mấy thầy ôi! Văn phận tôi hèn mọn hơn, ít học hơn, các ngài cũng dự biết rằng: Con người ở trên đời, phải có nghĩa hiệp quán, phải biết thương đoàn-thẻ, mới giữ được mình, tranh ưu tranh thắng, nếu người không biết hiệp quán, chẳng khác nào một chriet đũa bó chung nhau lại, nó có thể lực cứng vô cùng. Nay ta lo hùng hiệp buôn bán với ta, trước là tiết kiệm của chúng ta, sau là nắm lấy giấy đoàn-thẻ, mà làm cho thêm thể lực, có thể lực mới tranh thương thủ lợi được, xin chúng ta inh nhau một lòng, giống nhau một bụng, khách nào còn khinh khi thị nhục nữa. Thôn ôi! Cái thân bị tiếng dày bừa hèn hạ đó, do bản tánh người nước mình, từ xưa đến nay, mạnh ai thì lo thân này không ưa buôn bán, không rõ nghĩa hiệp quán, không yêu đoàn-thẻ, bời rời như năm các, ai là người ưu thế hẳn thời, thấy tình cảnh vậy không lo buồn sợ! Vậy tôi cúi đầu sát vàng, lau giọt lụy mà xin các ông và mấy thầy, hết lòng thủ tín, hết dạ nhiệt thành, đừng ganh gỗ, đừng nghi ngờ đưng gian tham, đừng kiêu thái, bỏ cái tư tâm, giữ đều công-ích, đem đường đặc lối, làm gương con cháu về sau, thiệt là làm phước nào cho hơn được.

Rồi đó ông hội-trưởng nhưt định trong 10 ngày nữa góp tất, được lo làm tháng tới, rồi xét sẽ ai còn ai thiếu, con ấy tôi liếc xem ý tứ, có hai ông bất bình đều chỉ đó, muốn rút cổ phân ra, mà còn e mang tiếng phá hoại cơ hay điệp tốt, nên ông thôi đi! đến 9 giờ bãi hội.

Ủa? sao vẫn mặt ông Phan N... hay là ông mắc mê dờn năng tiên nên quên lửng giờ đi hội.

Lúc ấy tôi và bạn-hữu tôi giao chơi hóg máit, thì có nghe những lời phân phán bản luận rằng: hội thương này thế coi bất thành, e sau hư hỏng, ông luận vậy người bán khác tai nghe thế nào, xin thiệt tình trực luận may ra giúp ích chút nào chẳng.

Nghe đờ rảng tại ông Phan K... trước nông nã hùng hiệp trót ngàn, sau bàn sự lằng phí chi đó, trong hội than nghèo không ưng, ông giận xin thôi ra, rồi ông lại nghĩ sao gửi giấy xin vô hội lại như cũ, các ông trong hội lời nói hơn thua sao đó, có con Nhên-nhện đem tin! làm diêm! ông giận thôi ngay.

Ủa lạ này, rừ nhau hùng vôn, được lo buôn bán với người. Nào có phải lập hội học hành chi, lựa phải đơn xin, định cho vô cùng chẳng. Hề muốn ra thương chiến, cốt phải có tư hũa, tư bốn nhiều mới có lợi to, đến thời buổi này, còn câu cao vọng thập, hơn thua từ chút với giống nòi. Sao không hơn thua với khách, cao thấp với Chá? cho khỏi tiếng thị khi cho dứt rồi mới tẻ, được chung lo chường, mặt với đời.

Chỉ như ông K... tôi vẫn từng biết ông là người thức sớm, chỉ khi vậy vùng cháng đưng hoạn lộ, ra lo tranh thương thủ lợi với khách mười mấy năm rồi, lập nhà hàng cho con, sắm xe hơi đưa khách, cơ nghiệp vững vàng, nào kém

Mới lại Nam-kỳ một thứ rượu **Vielle Eau-de-Vie** làm ra tại Đại-Pháp hiệu là "BACCHUS".

Không có thứ rượu nào bị kíp. Một mình hàng **Denis Frères** có trữ mà thôi.

Annam nào bình chệc mà bỏ Annam thì nó là con Rạn chệc.

China, ai ai cũng mừng khen cho ông đại chí, ngó theo gương đó mà làm, may gặp lúc phong chào, là từ đây sự nghiệp đcàn thể giống nòi đó, và lại ông từng quen thương mãi, từng trải hơn thua, lẽ thì ông điều đắc lấy bọn ta kiểu ngu nước người, làm nên sự nghiệp như ông, đem đường chỉ nẻo làm gương cho biết yêu thương chủng tộc nhà, cho rặng về râu mày xa quê cách Tở, thì mới phải, ai nhân lòng nào giận chút riêng mà bỏ sự ích chung, sao ông không giận khách mà bỏ phước nó đi? nờ đánh lòng bỏ ngay nời giống! hay là ông sáng có môi lợi nhà hàng M. N... rồi, đủ hoa khách không ra gánh vát? hay là ông vụ chữ thanh nhân, bỏ liều ai vát vĩa mặt ai? hay là ông bảo phú đủ phong lưu. Chẳng cần làm duyên làm phước? hay là ông e nời khách phiến lòng, mà buồn môi giầy đoàn-thẻ?

Vả tôi nghe đến câu hiệp hùng lập hội mà còn thói tranh quyền, câu cây thế, tánh gian tham, tình kiêu thái. Thiệt là: Thăm buồn thay!! tánh chắc người mình trải bốn ngàn dư năm, tiêu mòn chưa hết sao còn đeo đuổi mãi, đoàn-thẻ nước nhà đương cơn mới mẻ, chưa từng quen lập hội như người, trâm bề cay đắng, muốn việc gian nan, mà còn đeo đai cái thói tẻ, mong sao chường mặt với đời.

Ai ôi! sao không tranh quyền với chệc? không cây thế với chá? cứ theo chơi lẫn với người nhà mà làm hư công ích, viết đến đây đêm khuya thanh vắng, tôi buồn viết, tằm trâu chằm nước rửa mặt, đốt hương, cứ dãnh mà chúc nguyện cùng Thánh Tở Lạc-long, ngài có linh thiên thừa cơ hội tốt này, lượm lật cho hết những tánh hư thói cũ của nời giống nhà, đem ra biển Nam-thái mà đổ sạch cho rồi, dùng đỡ phần trắng, đầu thơm, gương trong bên Âu bên Mỹ về cho giới, cho rớt cho soi, may ra có vui lòng phần chí, mà chung lo sự nghiệp đoàn-thẻ thương trường, ganh đua với chúng, cho rõ mặt con tiên cháu rồng. Nếu ngài không ủng hộ theo lời tôi cầu nguyện đó. Chi khỏi tên Lý-Thiên nó tiếp khi thị nời giống mình nữa rằng: là loài Cóc Nhái, động tiếng mưa rĩ rã, cả loài bầy sức chẳng bao lâu, nhãy nhót đầy đống

giỏi chẳng mây hồi, uen oan khắp nời, nó gấu ngon đồng phong, thời vệt mây mưa, lửa trời nắng hạ, đoàn lũ bay chui rút vào hang vào hẻm, đám đầu chường mặt chường mây. Chừng đó: mới sượng sùng như nhốt a!!

Ai ôi xin rặng kéo mà!
Takeo, Tân-long, TRINH-NHƠN-KIỆT.

Lời rao đấu giá

Circonscription de Sadee

SERVICES COMMUNAUX

Avis d'appel d'offres

Lieu, date et heures extrêmes de la réception des offres: Inspection de Sadee le 2 février à 17 heures.

Objet de l'appel d'offres: Construction de 2 maisons communes à Phu-Nhuân et Tân-Dông.

Bureaux où le cahier des charges peut être consulté: Inspection et bureau du Chef de Subdivision à Sadee et 1er Bureau, 3e Section du Gouvernement à Saigon.

Trình-thăm tiều-thuyết

Cuốn nhì in mới rồi:

Cuốn ba còn in tiếp, coi tới chừng nào càng lạ càng hay, xin Liệt-Vị rặng xem cho tới: đặng biết cái tài người TRINH-THẨM, và cô XẢO-CHÂU lanh lợi là vườn nào cho biết.

Ông nào mua lẻ mỗi cuốn xin gửi sáu con số 10.

GIÁ MỖI CUỐN LÀ..... 0\$20
MUA 50 CUỐN 7 00
MUA 100 CUỐN 12 00

Xin gửi thơ cho M. CHÂU-VĂN-QUÍ
Employé au Nông-cô Min-đam
SAIGON

Lời rao

Cho thân bằng, quí hữu, nhưt là mây ông chủ nhà hàng, nhà ngủ và xe hơi trong Nam-kỳ đặng rõ: nếu tự hậu có tên Nguyễn-vân-Điền dit Bé, tháng này, cao, ốm, mất xương và nước da đen, đương học tại trường Bền-các, đến xin dọn ăn, phòng ngủ và mượn xe đi du hí, thì xin chú ông đổi tiền nó trước, như nó không có tiền thì xin đổi nó đi tức thì, hay là xin thì ăn cho tôi kêu lính mặt thám bắt nó đem nạp cho quan trên đặng làm tội nó, vì nó có ý lường gạt, như ông nào cho nó mượn tiền, ăn ngủ chiệu hay là đi xe chiệu thì đổi nó, chứ tôi không biết tới việc đó.

Xin chú ông nhậm lời tôi xin, thì tôi cảm đội ơn đời đời.

Tây-ninh, le 6 janvier 1920

NGUYỄN-VĂN-TRÁI, cần bạch

Rặng coi chừng cân lường cho lắm bớ đổng-bào!

Tháng 11 đã gần hết, tháng chạp đã gần kề, cuộc thương-mãi Annam ta tại Cholon còn bơ thờ lăm lăm, ai là người Annam thiệt, hãy ngảnh mặt lại đó mà coi, hội Tết tới đây dân china lấy của ta biết bao nhiêu là tiền bạc, có đau lòng chẳng? Cam hồng chà-là của chệc chỗ lại hàng há, đã bán mắc còn ăn gian cân là khếc. Tôi có ý tọc mạch, hay đi rào xem chơi, thầy biện tây (police européen) phạt biết bao nhiêu là chệc đưng trái cân già, đềm trong vài tháng số dư trăm, vậy mà đổng-bang ít dẻ lòng, cứ mua đồ của chips, rẻ mắc chẳng nài giá cả, một cân klor chệc bán, về nhà cân lại mất hơn trăm grammes, vậy mà ít ai để ý, như trong tháng này tại bót Cholon, giải ra tòa trị hai lão chệc bán cam hồng đều là quân-đổng tên Diệp-Tu và

Người Annam nào thấy chệc khi ta mà còn vu tác cho chệc, thì người ấy đành làm mọi-rợ

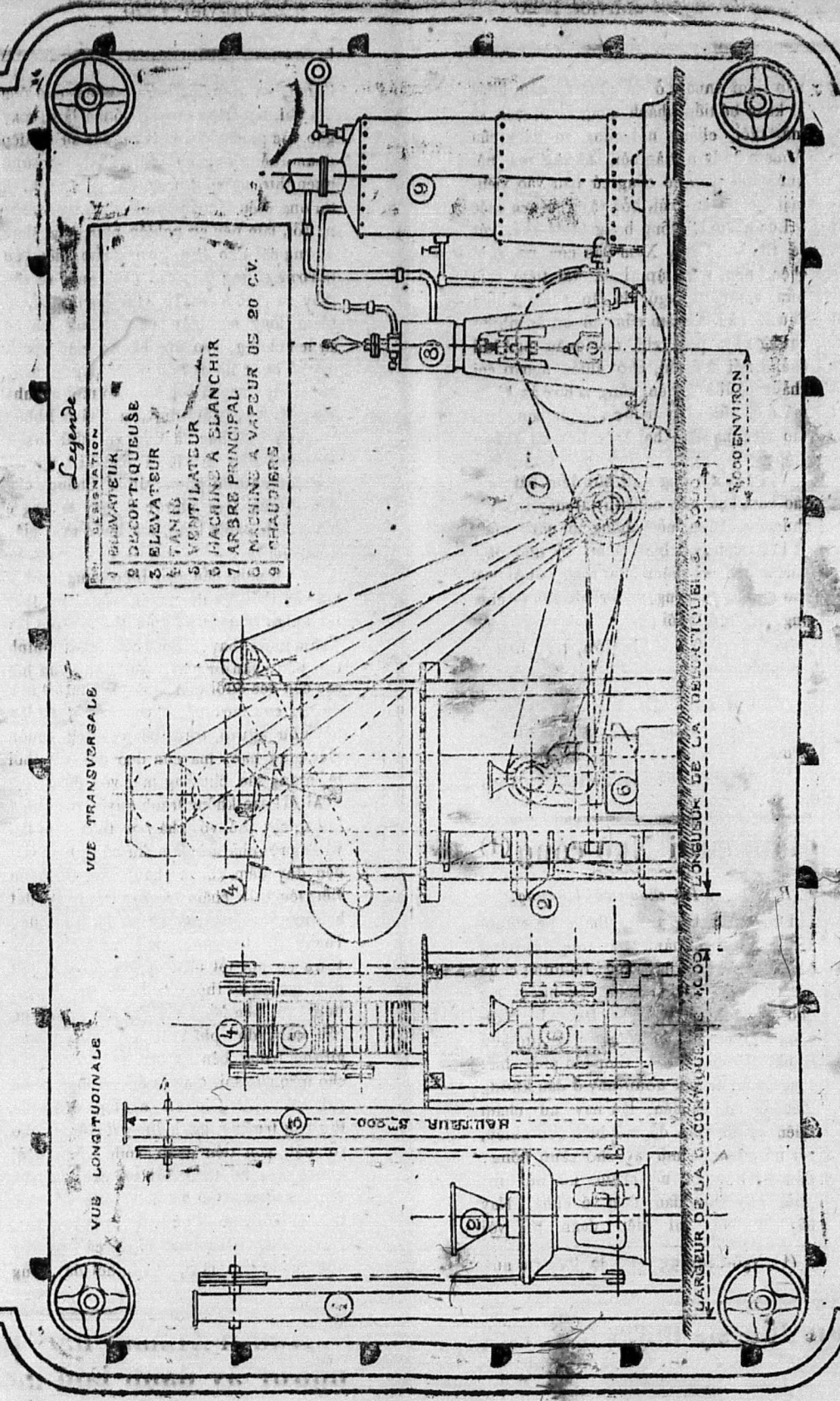
LÁNH CÁT NHÀ MÁY TRỘN CUỘC

MỠI NGÀY XAY ĐƯỢC TỪ 10 TỚI 1.000 TẤN (TONNES) GẠO TRẮNG

Chúng tôi lãnh bán và lãnh đặt máy xay lúa mỗi ngày xay được từ 10 tới 1.000 tấn (tonnes) gạo trắng. Máy xay này tinh xảo, nhờ cách cải lương chế tạo tận thiện tận mỹ mà các ông diên-chủ mua về dùng chẳng bao lâu thì sẽ lấy vốn lại được liền.

Cái bán đó về ra dưới đây là cái bán đó một giàn máy xay mỗi ngày từ 8 tới 10 tấn gạo trắng. Máy này hoặc dùng máy hơi, hoặc dùng máy dầu lửa, hoặc dùng điện-khí, đều chạy được hết.

Sức mạnh nó bằng 20 mã-lực.

Mỗi khi chữ quí ông có muốn mua máy xay lúa thì phải coi chừng những máy nào có cái

NHÂN HIỆU BẢNG CẤP

DOUGLAS et GRANT L. T. D. Kirkcaldy, Suisse.

Đó là hiệu chế tạo máy xay lúa lớn và khéo hơn hết trong Hoàn-cầu.

Ai muốn mua hoặc hỏi thăm đều chi thì gởi thư đế: (Boite postale 127).

40 và 41, Quai de Belgique. — Saigon

XIN HÃY ĐẾN TÀI KHO XƯƠNG CỦA CHÚNG TÔI MÀ XEM NHỮNG MÁY THẤY CÁI GIÁ NÓ RẺ MÀ CÁC ÔNG SẼ LẤY LÀM LA VÔ CÙNG.

Tuong-Thủ vì tội dùng trái cận thiếu ăn gian thiên hạ.

Vậy cúi xin đồng-bang hãy nhớ lời Lý-thiên ngày nọ, kêu ta là lưu-trí man-ri, ráng mà làm, làm sao chuộc tiếng thị khi ra lời cầu khẩn; ai là người biết thương giông giông, xin Tết này ráng bỏ cam hồng như tiết Trung-thu rồi đây ta chẳng dùng nguyệt-bính vậy. Vậy đồ thờ-sáng ta thiếu chỉ mua mà dùng, nào là bưởi ngọt, dưa hấu, cam sành, mựa phải có cam tàu bưởi Triều-châu mới đáng.

Ai là người có lương tâm xin Tết này hãy để ý, nhà quen nào còn chưng cam hồng của chệch nếu mình biết xin chớ đến cam cùng họ, còn không biết mà đến lễ hãy trở ra liền, vì mình vô lộn nhâm nhà... còn ai mà chẳng thương đoàn-thể, mua món ấy về nhà chẳng khác nào đứng trước mặt Lý-Thiên đưa lễ tai nghe mấy lời lúc nọ.... làm bằng-hữu của kẻ ấy rất hổ thay!!!

Vậy đồng-bang vị nào biết ưu thế mần thời hãy ráng, đừng thêm mua cam bưởi của china, đã uống tiền còn bị ăn gian cần là khác; còn kẻ chỉ những phường ăn quán ngũ đình, chúng nó làm sao mặc ý.

Hữu-Kim (Cholon)

Hãy uống rượu Amar Honoré là một thứ rượu iệu hóa đệ nhất.

Có một mình hàng Denis Frères có trữ mà thôi.

ĐẠI-PHÁP DAN-QUỐC TỰ-DO BÌNH-ĐẲNG ĐỒNG-BAO

Sao lục án Tòa Trên

Chiếu theo án Tòa Trên đã xử trong ngày mồng ba, tháng sáu tây, năm 1919, Tòa Phúc Án cõi Đông-Dương (phòng xử việc kêu oan về người bản-quốc, đã lên án xử tên Ngô-Bưng, dân Trung-Huê, thuộc bang Triều-Châu, cha là Ngô-Tôn và mẹ là Huỳnh-Thị đã li trần, nó làm

nghe buôn bán nước mắm sanh trưởng tại Tiết-Đương, (xứ Trung-Huê), cư ngụ tại Saigon, phải bị ba mươi ngày để lao, và sáu trăm quan tiền phạt, vì nó có tội oa trữ nước mắm hư thúi và án Tòa Trên ấy đã dạy các điều kể ra sau này:

1.— Phải đăng báo án sao lục này vào tờ nhật-báo « Nông-Cỏ Min-Đam », song giá đăng báo không đáng quá giá hai chực đồng ;

2.— Phải gán án sao lục này điển nghĩa ra chữ quốc-ngữ và chữ nho tại cửa nhà người bị án và tại chợ giữa Saigon, nội trong bảy ngày, song giá bạc gán án không đáng quá giá mười đồng ;

Và án-Tòa Trên ấy đã xử tên Ngô-Bưng phải chịu phạt tiền về vụ đăng báo và gán cáo thị.

Thừa sao y án : Quan Chánh Điện An Tòa Phúc An Saigon

Ký tên : GRIMAUD.

Dịch theo y án : Thông-ngôn hữu thế J. B. ĐƯỜNG

Kiểm-Duyệt : Quan Kiểm Độc Niết-Ty Dịch PAUL LOUIS.

Bò-chết còn nhiều quá!

Từ ngày cây đoàn-thể của Nam-Việt ta núp dưới bóng cờ tam sắc. Tại Chợ-lớn khi mới mọc coi thể rất mạnh mẽ vô cùng, đến nay đã trọng rồi, vì ý chí coi mọi muốn yêu, hèn chỉ báo Huế-Kiểu dám đại ngôn chế Annam ta là đoàn lưu-trí, quân ăn mồm nếm, đồ mọi rợ, làm chi nên việc. Nhục lắm quắc dân ôi! biết nước mấy sông rửa cho sạch lời trên đó, lẽ phải lo trả mấy tiếng ấy cho đặng, không thì cũng ráng kiên tâm hay là vùa giúp cho thương trường ta tân phát, có đầu như tại Xóm-Dầu nhà máy xóm-chỉ (gare Rizerie) trước khi, có một tiệm của chệch bán café, hồi tranh thương đây có người Annam ra lập tiệm, cũng bán café bánh nước như chệch vậy, chẳng thiếu món chi, chệch bán thứ bánh

nào tiệm Annam ở đó cũng có bán, khác là khác bề tiếp khách cùng cách sạch sẽ mà thôi, chẳng nói cũng rõ tiệm của Annam ta hơn thập bội, nhưng mà nội quận nói trên đó cũng cứ bầu vào xiêu-mại-lâu mà ăn hoài, bởi vậy cho nên chệch ở Lục-châu bị đồng bang ta đê-chế, rút về Cholon, thấy Xóm-Dầu còn ưa mùi chệch, nên mới lập thêm vài tiệm café nữa, mà cũng ngộ, là lập thêm nhiều chùng nào, Annam cũng cứ bầu ăn nhiều chùng này, phải chỉ mà quán ngu thì chẳng nói làm chi, chớ nhiều người coi chẳng phải bực hèn, cũng là bực áo khăn mà mỗi bữa sáng trước giờ đi làm, bầu vào xiêu-mại-lâu, hại chệch dọn đã không kiếp.

Vậy cúi xin ông chủ-bút đem bài này vào báo, họa may có thấu tai mấy bực ấy chừa bỏ chẳng, nếu không tôi cũng ráng đi hỏi thăm cho biết là ai, sẽ nhờ ông mượn dao ao thêm cho rộng, nuôi cá cho nhiều, đặng ngày tôi rảnh giờ ra cho ông làm mới nuôi cá.

Chợ-lớn, Hữu Kim

Rượu Eau de vie Dejean Đã thơm mà lại ngon. Ai uống cứ g đều ưa. Có một mình hàng Denis Frères có trữ mà thôi.

Đám cưới Ngô-công (1)

Bàcliêu — Rít chúa cưới bò-hung. Bữa chiều kia trong tháng Décembre 1919, tại châu-thành nghe vang dậy tiếng pháo, hồi ra mới hay rằng : Bò-hung chúa gã con của nó là con bò-hung cái cho em của Ngô-công Đại là Ngô-công Tiểu. Lũ Ngô-công này tục kêu là bầy Rít-chúa-đoàn. Chư-tôn phải biết rằng : Lũ rít-chúa-đoàn này ở đâu không biết bỏ lại Bàcliêu, lâu nay nó chạm thiên hạ đồ máu đồ mủ biết bao nhiêu, rồi nó nút máu mủ ấy cho cảnh hồng. Dân Bàcliêu bị nó chạm, nó nút mà phải gãy môn đau đớn vô cùng. Nay bầy Rít-chúa lại hiệp đoàn thể với

(1) Ngô-Công 吳公 là loài rít núi.

Người Annam nào ăn tiền của Chệch mà ngần đốn sự buôn bán của Annam thì nó là con Bò-hun.

loại bò-hung chúa nữa, thì chẳng khác nào hùm thêm vậy đó: xin mấy ông chủ-bút ai có phép chi, trừ giùm cho tuyệt nội giống Rít-chúa và bò-hung chúa đi, kéo để lâu ngày chầy tháng nó sanh sôi giồng độc địa thêm, thì nó nhiều hại lê-dân ở Bàcliêu hết máu, hết thịt, lời xương mà chớ!!!

Lờ-cờ-tờ :

P.S.— Ai mà quên! Nghe nói Nông-Cỏ-Min-Đam có đảo một cái ao nuôi cá soát và cá vồ vồ số, để dành trừ loại rắn-bò-chết bò-hung và rít chúa, vậy để tôi về dưới Bàcliêu tìm phương bắt chúng nó đóng vào thùng gửi Colis postal lên cho Nông-Cỏ Đàng chúng nó xuống ao ấy chớ cá nuôi cho hết đời độc địa cho rãnh!!!

Lờ-cờ-tờ.

Xin thuốc trừ bò-chết

Phong-thạnh, le 23 Décembre 1919

Trọng kính thăm ông chủ-bút đặng an hảo và cầu chúc cho báo quán Nông-Cỏ đặng miên trường, sau xin Ông biết phương thuốc nào hay, làm ơn rao trong qui bao của Ông cho kẻ bị bệnh ấy đặng biết thuốc hay mà trừ thì ơn Ông rất t ụng, nguyên năm nay nhà nước lấy lòng nhân-hậu mà bang ơn cho những kẻ tau nay không có giấy thuế-tuần là những người lạc bộ, cùng kẻ ở xa mà muốn vào bộ làng này; nhưng luật buộc dân xứ này phải đến Giá-rai mà khai vit tích ấy và đo hình dạng. Vậy cho nên những dân tựu đến Giá-rai rất đông mà chịu đo và làm giấy thông hành, mà phần nhiều còn lảnh không đặng, vì giấy lại chưa đủ.

Cho nên phải ở đó mà chờ, lại rùi thay, dân thì đông nhà cửa ai sấm cho đủ vắn sạp mà ngủ nên phải nằm dưới đất các vậy mà chịu, phần thì dưới các cộ giống bò-chết nó cắn chịu đã không nổi. Tuy nó cắn không lấy chi làm độc, nhưng mà không trừ sợ e lâu dần nghèo còn da với xương mà chớ. Giống tuy là nhỏ con mà nó cắn rồi coi lại bầm chỗ thịt vit nào vit này đấm bằng đồng bạc lớn. Cúi xin Ông

vì nước vì dân biết phương nào trừ cái hại ấy xin hãy giúp chúng tôi cảm ơn; chớ bỏ quên này nhờ con làm, đồng thùng đặng không đặng.

Chúng dân trong Quận Giá-rai đồng đứng.

Nếu đồng thùng gửi đi xa không tiện, thì bắt nó mà bỏ dưới mấy cái hăm phân cá đó cho dòi dui rả thấy nó cho ròi; chớ có thuốc chi mà trừ cái giống bò-chết nhỏ con đó cho tuyệt được.

C. H.

Ai tin!

Bên-quán mới tiếp đặng tin buồn rằng: bà cháu-tuất của ông Lâm-Lợi (tự Hoài-Nguĩa) mới tư trần hồi 5 giờ chiều ngày 19 Janvier này, và đã an táng ngày 21 lúc 4 giờ chiều.

Thật rất đáng tiếc một trang hiền-đức vô cùng, vẫn bà Lâm-Lợi, vừa mới 32 tuổi, vội lẩn phụ coi trần, làm đờng ạt-lộ, để lại cho chồng 5 đứa con nhỏ, lưu chiu như gà mẹ, ngủ tại nhà cho phân làm trái, gặp cái cảnh cù g đây!

Bên-quán chúng tôi rất đau lòng xin chia sẻ sự đau buồn với bạn Hoàng-chi là ông Lâm-Lợi và chúc cho linh-hồn bà Lâm được tiêu điều cảnh Bồng non Thửu.

BÊN-QUÁN.

NOTA :

Thăm của anh đã cũng lác đầu!! Ruột-gan nào mà chẳng rơi châu??? Xao dòng Thệ-thủy tay chèo lái, Lê gôi Vu-sơn giát mộng sầu! Gáo nước thần-hồn, pha chừa đậm Lời thề trăng-nãi, nhắc càng đau!!! Bà mười bốn tuổi, hai đời vợ!!! Thăm của anh đã cũng lác đầu!!!

Tri-đệ : NGUYỄN-THÀNH-ỨC tự : THIỆU-HUY LUY.

Chúng ta còn thiếu một hàng bạc (Banque) ráng hùn mà lập cho mau bờ anh em!

Tiệm họa chơn dung

Quán Thời-báo mới mở một tiệm họa chơn dung.

Sự khéo hay là không, về một lần mới ro. Bên-quán hứa chắc rằng : về về không in hình chụp thì không ăn tiền công.

Người thợ vẽ có bằng cấp, và có M. F. Martin thợ có danh bằng lâu nay làm đầu phòng vẽ.

Vậy xin đồng bào chiếu cố, gửi về thư thì rõ ràng, và có nhiều thứ giá từ 8\$ tới 100\$ một cái hình tùy theo hình lớn nhỏ.

Ai muốn hỏi giá thì viết thư, cho M. Hồ-văn-Lang thì sẽ gửi cho 1 cái bản có định giá và thước tât.

Nay kính, HỒ-VĂN-LANG Chủ tiệm

(Hình chụp nửa khúc mà muốn vẽ nguyên hình cũng đặng vậy).

Bám tiệc muốn cho vui thì phải có rượu bột hiệu Tisane Marquis de Bergey demi sec.

Có một mình hàng Denis Frères có trữ mà thôi.

Hởi ai không ưa khách-trú!

Nếu Annam ai không ưa chệch nữa, không muốn vô tiệm chệch nữa; không thêm giúp chệch nữa, thì hãy mau đến nhà hàng Annam của ông Lê-minh-Thận nghiệp-chủ (Bàcliêu) kêu là nhà hàng Lê-chơn-Tâm mới lập tại tỉnh Bàcliêu; ngành tại đường Lamothe de Carrier, môn bài số 42; chánh, tại quận Giarai (Cây-gĩa). Nhà hàng này bán sỉ và bán lẻ đủ đồ tạp dụng, lại có bán thơ, tưởng truyện, viết, mực, giấy, bao thơ, v. v. Cách tiếp đãi rất trọng hậu. Ai muốn cản dưng việc chi, hãy viết thư sang, ông chủ nhà hàng ấy sẽ sẵn lòng thì bành cho vừa ý mọi người.

Cách gửi thơ :

ĐỀ : Monsieur LÊ-CHƠN-TÂM. Commerçant à BÀCLIÊU.

LỜI RAO CAN CAP
CỬA

Hàng Bạc Annam

Vốn là 10 triệu đồng

chia ra làm một triệu phần hùn, mỗi phần 10 đồng

Chúng ta vừa mở con mắt

Bạc là xương sống. Muốn tranh thương-quyền thì trước hết phải lo cho cứng xương sống.

Xương sống ấy là hàng bạc này:

Nếu không có hàng bạc này thì muốn việc chẳng nên. Annam mình phải mang hổ.

Tỉnh dậy! Xét dậy! Ráng dậy!

— Chúng ta cả thầy người bốn-quốc gặp lúc chông chỏi cuộc đời mà chen vai vào cuộc buôn bán lớn, làm ruộng to, dựng nhà nghề đồ sộ.

Xin bạn đóng-bang phải hùn vô, ke ít người nhiều, nào giàu nào khó, thầy chóng cho mau.

10 đồng bạc không nhiều mà nhiều người hùn sẽ đặn 10 triệu chẳng khó.

Nếu giàu mà không hùn rồi phải thẹn mặt với kẻ nghèo mà có hùn.

Sách có câu rằng: Chúng trí tuấn thành, nghĩa là: Phải nhiều người hiệp trí xây nên thành, cũng như lời tục rằng:

« Một cây làm chẳng nên non, nhiều cây dùm lại nên hòn núi cao. »

Ai muốn lấy hình?

Đỗ-văn-Bính khách lâu

PHÒNG NGŨ CHƠ MƯỠN

BÀN CAFE SỚM MƠI,
VA CƠM ANNAM CƠM TÂY

Nº 31-33-35, rue Amiral courbet
ở ngang nhà hàng Nam-dông-Hương Chợ-mới Saigon

ĐẠI-LÝ, LÊ-SUM CĂN-BẠCH

Kính cùng lục-châu chư qui-ông được rõ: ông nào có đến dự nhóm nơi buổi hội Nam-kỳ kinh-tê-hội hôm ngày 1er và 2 Novembre 1919 tại Saigon mà có đứng chung chụp hình đó. Nay hình đã làm xong rồi; nếu ông nào muốn lấy dặng để làm kỷ-niệm thì xin mua mandat gửi đến cho M. Hồ-văn-Lang, Directeur du Thời-Báo Saigon, mỗi tấm hình giá là 1 \$ 00; song phải gửi 1 \$ 20; dặng làm bởi phí mà gửi hình đến cho qui-ông.

Hàng mà buôn bán làm ăn, đừng để họ đem đồng bạc của ta về Tàu; bởi anh em!

Lâm-ngọc-Thạch

MÉCANICIEN DENTISTE
Rue Vannier nº 74 Saigon

Lời kính tỏ cho quí khách đồng-ban lục châu dặng rõ:

Tôi có lập một cái phòng trồng răng trên lầu tiệm hớt tóc NAM-TÂN-LỢI đường, Vannier nº 74 dãy nhà sáu vỉ chợ cũ ngay ba hình Saigon.

Trồng răng trắng hoặc đen dùng là răng hư bị ăn lại bằng vàng, răng cao thấp không bằng nhau, răng hồ sữa và mài lại theo cách thực Langsa cho liền lạc, tôi làm rất kỹ lưỡng trong khi đương mài sữa răng khỏi lo đau đớn ẻ nhứt chi hết.

Nghề chung mà ý riêng của thợ chẳng phải mài sữa mà đau ẻ hơn cả buổi như cạo khác.

Hàng bịch răng trồng đều tinh giá rẻ hơn các cho mà tôi có làm giấy biên lai (garantie) 5 năm nếu chưa đủ ời mà hư tôi sửa lại không tính tiền công.

Vị gào ở xa xin gọi tư hỏi giá như có rẻ thì giúp tôi làm nghĩa tôi rất cảm ơn, gia cả xong rồi muốn tôi đến nhà làm cũng dặng.

Nay kính.

LÂM-NGỌC-THẠCH
Mécanicien Dentis rue Vannier 74
SAIGON

Ai muốn mua xe kéo

Có người muốn bán chừng 20 cái xe kéo còn tốt, ai muốn mua xin do nơi Bón-quán mà thương nghị.

Tiệm sữa các thứ máy

Tại báo quán Thời-báo, 55 rue d'Espagne mới mở một tiệm sữa các thứ máy như là: máy viết chữ, máy may, quạt máy, máy hát. Nói tắt là các thứ máy đều sửa được hết.

HỒ-VĂN-LANG, Chủ tiệm.

HỎI NGƯỜI ANNAM!

Hãy nỗ lực mà quảng khai nền, công, thương-chư nghiệp !!
Hãy lập hàng tàu để chở hóa-vật và đưa hành khách.

ĐỪNG THEO CHÌU LÒNG KHÁCH KIỂU-CU NỮA

Hãy đặt đồng tàu lớn, tàu nhỏ, tàu đặc ghe, và xà-lang.
Hãy lựa hàng nào chắc chắn mà hỏi thăm thì họ sẽ giúp sức đóng đủ thứ tàu cho mà dùng.

Mau mau viết thư mà hỏi ông: CHARLES BARDON ở đường Paul Blanchy số 186 tại Saigon, là chủ hãng đóng tàu có danh tiếng Annam ai cũng biết và chuyên nghề đóng tàu đủ thứ để dùng trong xứ này. Hãng này đóng tàu để chở hàng-hóa và đưa bộ hành lớn nhỏ đủ kiểu, tàu chạy mau mà số phí nhẹ.

Nam-Bắc-Ai

Kính trình cùng quí-vị:

Tại tiệm tôi, có trữ Trà-Nam-Việt, dầu mần (Essence de menthe) hiệu Lô-tiên và các thứ xà-hong.

Có phòng ngủ, rộng rãi sạch sẽ.
Có bán cơm Annam, cơm Tây, và rượu lè.
Người Quán-lý tiệm này, biết phép vệ-sanh, cho nên sự tinh khiết ít nơi bì kịp.
Cúi xin chư-vị đồng-bào, mở lòng BOLN-THỂ, giúp chúng tôi cho vững bước trong cuộc THƯƠNG-TRƯỜNG, là 1 điều chúng tôi rất trọng ơn chư quí vị lắm đó.

Nghĩ rằng:

Người Annam, thương Annam, Lập sóng, phá núi, dầu làm như chơi!

Monsieur Lê-Mai, Quán-lý.
Nam-Bắc-Ai
Poste de Trà-ôn
Kính đồn

Bột-mang-thịt, bột-bạc

Tại Longxuyên tiệm Nhơn-Thương thây Lô-quang-Ngon làm chủ, có trữ hai thứ bột: bột mang-thịt và bột-bạc. Bột mang-thịt thì 1 \$ 80 một yến, còn bột-bạc thì 2 \$ 00 một yến. Trong lục châu ai có cần dùng xin gửi thư cho tiệm Nhơn-Thương Longxuyên thì tiệm sẵn lòng gửi đến.

EDEN-CINÉMA

Tuần này rạp hát bóng Eden Cinéma hát nhiều lớp lạ, hát tinh những tuồng mới đã hay mà lại vui, thú nay Nam-kỳ chưa hề có.
Liệt vị hãy đến xem chơi cho tiêu khiển.

TRẠI-CỬA hiệu Vĩnh-Phát

Tại cầu-lớn kinh Cầu-an-hạ
Làng Xuân-Thời-Tây Giadinh

Có cửa đủ thứ cây vàng: Sao, Dâu Huỳnh, Bối-lời, Vèng-Vèng, Công và Chò. Nói tắt một lời là tiệm của anh em chúng tôi đều là người Annam hùn nhau mà lập ra đây; cửa đủ các thứ cây cần dùng như tiệm của khách-trú vậy; cúi xin đồng-bào chư quân-tử tường tình chu-ông-loại đến giúp chúng tôi cho bền vững lâu dài mà cạnh tranh với khách-trú, hầu có thâu hồi chút đĩnh mối lợi cho quê-hương ta, thì chúng tôi rất thâm cảm tạ thành tình của đồng-bào chư qui-ông có lòng chiếu cố.

TR-M-KHAI, PH-V-THỂ, PH-V-THOI,
TRƯƠNG-V-SAO, TRẦN-V-BỬNG;
đồng căn bạch.

Chúng ta còn thiếu một hàng tàu, ráng hùn nhau mà lập cho mau bởi anh em!

TÂN TÂN HIỆP THÀNH

Ở tại đường Viénot, số 40, ngan chợ Saigon mới

HUYNH-VĂN-NHUNG kẻ nghiệp,

Marque déposée

Nhãn hiệu có dấu chứng tại Tòa.

Làm và bán đồ nữ trang theo kiểu kiêm thời, làm đã mau mà lại khéo, lại có làm ở ăn trâu có chung bằng đồng si ni-kên (Nickel) quý khách ở Lục châu nếu cần dùng đồ làm tại tiệm tôi, xin viết thư thương nghị.

Đồ làm rồi sẽ gởi lập tức (Contre remboursement) nghĩa là đem tiền đền đóng cho nhà thơ mà lấy đồ. HUYNH-VĂN-NHUNG cần bạch.

Garage HUYNH-VĂN-NHUNG

Đường Viénot n° 38, Saigon

Tiệm bán đồ phụ tùng xe hơi, xe máy đạp, xe kéo, sửa chữa các thứ máy rất kỹ can, còn sửa xe hơi thì tôi có sẵn thợ thiện nghệ, công việc làm đã mau mà giá lại rẻ hơn các nơi khác, Garage tôi làm Đại-lý bán dầu Essence Schell và dầu nhớt để chèn xe và các thứ máy, cho hãng Franco-Asiatique des Pétroles, bán y giá của hãng. Lại cũng có sẵn 2 cái xe hơi hiệu Dodge còn mới để cho mượn, hoặc đi đăm cưới hay là đi chơi xa rất phùng tiện, giá định rõ, xe lại chạy mau chẳng khi nào hay chết đạo đường.

HUYNH-VĂN-NHUNG, propriétaire.

CAFÉ RESTAURANT Nam-hữu-Nghĩa

103, Boulevard Charner. — Saigon

Kính

Cùng quý-ông và quý-thầy được hay: nhà hàng bán rượu lễ và cơm tây hiệu « NAM-HỮU-NGHĨA » ở đường Carabelli gần bên nhà ngũ Lương-hữu khách-sang, nay dời lại đường Kinh-lập môn bài 103 (Boulevard Charner N° 103, Saigon). — Quý khách có dùng rượu hay là cơm tây xin thỉnh ghé lại nhà hàng tôi, trước là thương tưởng người Annam sau nữa giúp bạn đồng-bang cho thanh vượng về cuộc thương mãi, tôi rất cảm đội ơn.

NAY-KÍNH PHẠM-VĂN-GIAO cần khải

Tiệm đóng xe

Sửa xe và bán đồ phụ tùng

đường Lurô môn bài 99 và 101.

(Đặt-hộ) Saigon

TRẦN-VĂN-HIỆP chủ tiệm

Kính cùng Lục-châu quý khách đặng rõ: Tiệm tôi có đóng đã kiểu xe như là: Xe mui, xe hai bánh, xe kiền, xe kéo và cũng có bán các thứ xe cũ sửa lại chắc chắn; có bán đèn xe đủ kiểu, bánh xe cao-su bằng cây giá-tỷ bên tây chèn lại, cao-su để thay trong bánh, kiền đèn tây, đồ bất kể xe độc chiếc và xe song mã bằng da tây may rất khéo và chắc, có bán yên cỡi, chuông đạp hai tiếng, bình đèn thấp đèn khí đá theo xe, sơn xe và sửa xe.

Cúi xin quý khách có dịp đến Đát-hộ, xin ghé lại tiệm tôi một khi trước coi công cuộc của tôi làm, sau có cần dùng món chi đa thiếu mua giúp làm ngay, thì tôi rất cảm ơn hạ cò. Còn chư quý khách ở xa muốn gởi thư hỏi thăm món chi cũng giá cả tôi sẵn lòng hầu đáp.

Còn tôi cũng có gởi bán những là đèn xe, bánh cao-su giá-tỷ, đồ bất kể da tây nơi tiệm Thái-Bình trước nhà giấy xe lửa Mỹ Saigon, tiệm Lục-tinh-lâu, số 84, đường d'Espagne.

TRẦN-VĂN-HIỆP cần khải.

TRẠI THỢ MỘC HIỆU LỰC-LONG

Tự Nguyễn-long-Thao

Ở tại chợ Lái-thiêu

Trại thợ mộc tôi sáng tạo đã hơn 5 năm ở phía sau phố chợ, đường xe hơi Saigon-Thudaumot, có đóng sẵn đồ bằng gỗ dài mặt gỗ liền từ 1m40 cho đến 2m20, bề ngang 0m80 cho đến 11m15; bằng gỗ chẻ kiểu tứ linh (long lân, qui phụng), bằng gỗ cửa cổng 7, 8 trụ cho đến 2 trụ, và bằng gỗ mặt đá, bằng tròn một cột, xây, chừa chạm tam lần từ 1m55, có thứ 5 trụ 4 góc chạm giấy là tây, bằng rượu (table d'apéritif), bằng khách (table de salon), bằng viết (bureau) bằng rửa mặt (table de toilette) bằng nguyệt, tủ áo trong, tủ áo kiền tủ thờ (ủn biền) bàn thanh thờ kiền về sơn thủy chữ ốc chữ vàng, ghế ngồi mặt tròn, mặt trái đào, mặt đầu, và có đủ thứ đồ tiện, những là chường đèn, đài, hộp, khay, kỹ vàng một, vàng hai, vàng ba, vàng tư, hết thấy đều làm bằng cây danh mộc, chèn theo kiểu kim thời tron bên, chắc chắn và bán giá rẻ.

Còn phía trước phố chợ có dọn thêm một tiệm "gánh" có bán đồ thờ rượu và đồ danh mộc thứ cần thứ trên đều có đủ.

Kính xin chư-tên quý-khách thừa dịp nhàn du xin ghé lại tiệm tôi muốn mua đồ làm sẵn hoặc là đặt món chi chừa dọn trong nhà thì tôi sẵn lòng mau mau làm cho vừa ý quý ông

* NGUYỄN-LONG-THAO chủ trại kính cò.

Cáo bạch

Tiệm Guốc và Khăn-dống

Hiệu tiệm « THỪA-MINH »

của M. NGUYEN-KIM-THINH

Thông-ngôn Tòa án Mytho

Kính trình cùng Lục-châu chư tôn ông quý khách đặng hay: Nay tôi mới mở ra một tiệm guốc, sơn-phết một cách kỹ-lưỡng, và khăn dống bằng nhiều hàng Bombav thượng hạng nhẹ nhàn thật là đẹp lắm, theo kiểu kim thời. Cúi xin chư tôn ông, quý Thầy, quý Bà, quý Cô có lòng hạ cố giớu tôi nên việc, thì tôi thăm cảm tạnh tình, hàng ngày ghi tạc

NGUYEN-KIM-THINH, Đồn khải.

Nhà in và nhà bán sách

HUYNH-KIM-DANH

12-14, Rue Catinal Saigon

Nhà in này có bán đủ các thứ Thơ, Truyện, Truyền, Sách Quốc-ngữ. Có bán đủ các thứ giấy, mực, viết và Sách học.

In đủ các thứ thiệp-mời quan, hôn, tang lễ và thiệp cung-hi, in thơ in truyện đủ thứ, có đóng bìa sách mạ vàng rất khéo.

Lục-châu chư quân-tử có cần dùng vật chi, xin gởi thư cho:

Ma'lame V^o Huỳnh-kim-Danh, 12-14, Rue Catinal Saigon.

Boucherie Cochinchinoise

Tại TIỆM CƠM NHIÊN-HƯƠNG

đường Amiral Roze,

Có bán thịt heo tươi thịt heo quay thịt bò, sớm mai mỗi bữa có nấu cháo cá và thịt; Lãnh dọn đám tiệc tại tiệm hay là đem tới nhà kể từ ngày 26 Novembre 1919

Michel LÊ-VĂN-THO, Gérant

TIỆM

Trương-văn-Danh

SADEC

Có bán xe máy mới và đủ đồ phụ tùng xe máy và sửa xe. Lãnh lắp mướn đèn-khí đá (carbure) theo cuộc quan, hôn, tang, lễ, kỵ-yên, tân-gia, hạ-thọ.

Khăn đen bằng nhiều tây tốt thượng hạng; dầu mỡ và bán lẻ vỏ ruột xe má hiệu Michelin

Quý khách ở xa muốn mua đồ phụ tùng xe máy, xin gởi thư cho tôi, tôi sẵn lòng ký-lưỡng gởi contre remboursement (nghĩa là đóng hàng tại nhà thơ mà lãnh đồ)

Hoặc muốn biết giá đồ trước khi mua thì xin sẵn lòng cho giá đồ phụ tùng in sẵn bằng chữ quốc-ngữ (Prix courant).

TRƯƠNG-VĂN-DANH cần khải.

Tiệm trà Annam

HIỆU

ICH-PHONG

20, Rue des Chapeaux à Hanoi

Có bán đủ các thứ danh trà, ướp hoa Sen, hoa Sói, hoa Ngẫu, hoa Cúc và hoa Lái, có gói bằng giấy, có hộp bằng thiếc. Mùi trà thơm diệu, uống vào thì sáng khoái tinh-hần.

Lục-châu ông nào muốn mua số dặng đem về bán lại, xin cứ gởi thư ngay cho hiệu Ich-Phong.

Lúc này ta nẻo bờ trà Tàu ma có g Trà Annam. Xin chư tôn ông giúp.

CASINO DE SAIGON

Nhà hát hòng Casino đứng bực nhất trong cõi Đông-Dương, mỗi tuần thay nhiều lớp lạ thường, đã hay lại thêm vui vẻ, hình Pathé-frères gởi lại.

Ông Léopold đã lập nhà hát tại Saigon 25 năm công cán, thầy thầy đến rõ chẳng công người mà không rung hình chổi tốt tươi xem tới mắng mà không mỗi mắt Xin quý khách thừa khi hòng mát đến xem chơi tiêu khiển rất vui lòng, nhiều tích hay đẹp đa quý ông. Nội tuần này sắp tới có hát nhiều thứ tuồn mới lạ hay lắm.

Khương-Thời dit Gông

178, 180 Rue Ang-Duong, 178, 180

Tiệm tôi có làm đồ nữ trang (bijouterie) đồ bán, và có bán những đồ phụ tùng xe hơi xe máy, xe kéo và xe máy xin kể ra sau đây:

Kiêng vàng, neo, chuỗi, bông, cà-rá, đồ làm đồ thứ. Dầu éch-săng-Sén (essence Shell) dầu nhớt để vỏ máy xe hơi (l'huile pour automobile), mỡ bôi để máy xe hơi (graisses pour automobile) đá thấp đèn xe hơi (carbure), vỏ ruột xe hơi hiệu, tây và huê-ký (enveloppes et chambre à air marques Michelin et américaine) xe máy hiệu bờ-rô (bicyclettes marque Peugeot) và tôi có bán đồ mới (écaillit) lược chải đầu: đủ thứ và đồ của đăm (madame) và giấy tây, giấy (annam) dầu thơm, áo thung mua bên tây lại (commandés en France).

Như các ông và các bà muốn dùng xin gởi thư đến tôi sẽ lập tức gởi (contre remboursement) đến cho.

Nay kính TRẦN-VĂN-GÔNG Bijoutier Phom-penh

Chúng ta còn thiếu nhà máy, còn thiếu hàng mua lúa gạo; rằng bần mà lập cho mau bố anh em!

Lúa của ta làm ruộng cực nhọc mà mỗi năm khách-trú thâu lợi về Tàu hơn mấy triệu bạc, ừ quá bố anh em!

TIỆM-AN-PHONG

Bán hàng Tàu và hàng Bắc
TẠI CHỢ CAO-LÀNH

Kính lời trình cùng lục châu qua khách
đồng rổ. Tiệm tôi có bán rong hàng Tàu
hàng ta kêu là hàng vườn, nhuộm đen
diệu láng thật tốt không hề rỗ, tôi chắc
vì chằm tại Cao-lãnh tôi (giá rẻ) nên đồ
nhuộm đen của tôi bớt cao chằm không
tiết, đủ nhuộm nhiều chằm rất kỹ càng
giá rẻ hơn xứ khác, vì các xứ khác phải
mua chằm tại xứ tôi giá mắc, nên không
thể bì kiếp hàng đen của tôi, còn đồ
Bắc tôi cũng đủ thứ, tôi lãnh tại Hà Nội,
như quí khách muốn mua vật chi dùng,
xin gửi thư đến, tôi sẽ gửi lại liền, như
vị nào muốn mua biểu mà bán tôi tính
giá thiệt nhẹ, như muốn hỏi giá trước
tôi cũng trả lời liền, hàng tôi gửi contre-
rapprochement.

74 Cao-lãnh, Nguyễn-xuân-Trước.
Cán bịch

Cáo Bạch

Kính trình quí-vị đồng rổ: Nay tôi
mới lập một tiệm tại đường B4 CHARNER:
MÓN HÀNG SỐ 74, Saigon, để sửa các thứ
máy: Như là: đồng hồ, xe máy, máy đánh
chữ, máy may, máy hát, tủ sắt, v.v. vân.
Có khắc các thứ con dấu đồng và mũ
thung đủ kiểu, chạm mỏ đá cẩm thạch,
vân vân...

Rất sẵn và bán lẻ đồ phụ tùng xe máy
essence, alcool à brûler và carburé, thứ
nhứt là thứ manchons.

Quý-vị ở xa muốn mua hay là sửa món
gì xin viết thư cho tôi thì tôi sẽ gửi lại
lập tức và tính giá thiệt rẻ (gửi cách
lãnh hóa giao ngân, Contre Rembourse-
ment) quí-vị muốn mua món chi ở Saigon
hay là hỏi thăm việc chi thì tôi cũng
sẵn lòng lo giúp. Xin Chư-tôn chiểu
cố tôi hết lòng cảm ơn.

PHẠM-THÈ-KINH
74 Bd Charner—Saigon

Atelier Mécanique

Vô-thành-Đô

Travaux et réparations en tous genres
47, Rue Amiral Dupré, Saigon.

Kính cùng chư quí ông rổ: Tôi mới lập một
tiệm « ATELIER MÉCANIQUE » tại đường Amiral
Dupré môn hàng số 47, Saigon.

Tiệm tôi đây làm đủ công chuyện theo nghề
thợ sắt, thợ nguội và thợ rèn.

Sửa đủ các thứ máy, tủ sắt, sàng đủ các kiểu.
Bán sỉ và bán lẻ đồ phụ tùng, ruột và vở
xe máy.

Sửa xe máy, giường sắt, tủ sắt v. v.
Làm hàng rào sắt đủ kiểu.

Tiệm tôi có thợ công-nghệ giỏi, và tính giá rẻ
hơn các nơi.

Vậy xin chư quí ông quang cố, đến giúp tôi
là người Annam cho nên việc, tôi thăm cảm-chân-
cùng. Còn ông nào ở xa, xin gửi thư cho tôi mà
thương nghị.

VÔ-T THÀNH-ĐÔ
Cán khâu

Maison d'accouchement

MỤ TU*

Sage-femme diplômée

114, Rue Chaigneau, 114

Nay chúng tôi mới tạo lập một sở
nhà thương cho đờn-bà sanh thai và có
một cô mụ Tu, có bản cấp, sự sáng sủa
lấy làm sạch sẽ, và hết lòng lo lắng kỹ
càng và có một chị sầm biết nói tiếng
Annam rất đại tài cứu giúp về việc bịnh
tiểu nhi, người đờn bà sầm này có danh
tiếng thuở nay; và có lòng hơn đức
hoặc có việc chi gấp rút cầu cứu giờ nào
lại đó cũng có chúng tôi. Xin các bà, các
cô, hoặc sanh thai, hay là con cháu không
ngon ăn, đến tại chỗ, chúng tôi hết lòng
bổ dưỡng và tính giá rẻ.

Chỗ sanh thai có hai hạng, 1 \$ 00 và
2 \$ 00 một ngày. Chỗ 2 \$ 00 dường nệm
theo người Langsa. Người Annam muốn
đẻ theo cách Annam hay là theo cách
người Langsa cũng được.

Tranh-thương-Hội, Nguyễn-văn-Báu

Là chủ tiệm May và Hớt tóc hiện NAM-CHAU tại đường Boulevard-Bonnard n° 104, nhờ
ơn chư-vị giúp sức may mắn: nên nay lập thêm một tiệm nữa ở tại đường Boulevard-Galiéni n° 15
cũng là May hớt tóc tạp-vật (Tailleur-Coffeur-Mercerie), vậy chỉ xin quí ông quí thầy niệm tình
trước giúp sau cũng giúp cho đoàn thương hội của Annam mau thành lập tại tôi rất đội ơn vô cùng!
May các thứ phục Tây Nam theo kum thời!
Hớt-tóc rất kỹ lưỡng và đồ nghề sạch sẽ!

Boulevard-Bonnard N° 104, Boulevard-Galiéni N° 15, Saigon.
NGUYỄN-VĂN-BÁU Kính bái.

TIỆM MAY CỦA Mme HUYNH-CÔNG-PHU

92 Quai Belgique (Cầu Ông Lãnh) Saigon. — May quần áo tây và Annam đủ kiểu
May mau và chắc, đường kim mũi chỉ thật khéo — Có ban mang lau nhuộm.
Tại Gò-vấp và Cao-lãnh t. ại tốt giá rẻ. Như là: Nhung Hàng, Hén, Lược, Lông
và các thứ hàng-móng, tiệm tôi may khéo hơn hết, kiểu rất đẹp-mỹ, mode très
élégante).

Kính mời quí ông quí bà con rành quá bước lại tiệm tôi may thử một lần thì rõ.
Nay thỉnh.

Tiệm Tân-huê Vinh-phat của M. Nguyễn-huru-Tân

134-135, đường Colonel Boulonnnet Saigon. — Ngang gure xe lửa Mytho.
Có may áo xiêm kiểu kim thời. Bán đủ hàng Tàu, gạo Bài-xảo. Đồ gia dụng và tạp hóa đủ thứ.

Nam-dông-Hu'ng khách sạn

28 26, 28 và 30, đường Amiral Courbet, Saigon. — Phòng vệ sạch sẽ, tiếp đãi tử tế.
Có bán đủ các thứ hàng Tàu. May xiêm áo Annam theo kiểu kim thời rất khéo mà mau lại chắc

Nhà in J. VIET

59, Rue d'Ormay, Saigon

In đủ kiểu đủ cách. Đồng sách rất khéo và chắc. Có bán đủ thứ thư tuồng truyện sách: bao thư
giấy, mực, vân vân. Bán đủ đồ dùng cho học trò học.

LỜI RAO

Nhà nghề và nhà buôn nào muốn mua sỉ sảng-vật Annam (trà hột, đường mở gà,
đường phổi, đường thẻ, khô, tiêu, muối, nước mắm, giấy dừ, giấy gai, xà-bông,
vân vân) người nào có nghề-nghiệp giỏi, nếu muốn bày ra mà lấy lợi thì hãy gửi
thư đến hội:

Nam-kỳ thương mại kỹ nghệ hội

Sàigòn đường Catinaï, số 153-155 (trên nhà in Union)

Hội sẽ trả lời. Không tốn tiền huê-hồng và sở phí chi hết.
Nghĩa-hội này lập ra mà che chở quyền-lợi Annam, giúp đỡ người thương
mãi và nghề-nghiệp của đồng bang.
Có quan Toàn-quyền đại thần ALBERT SARRAUT làm chánh đồng-lý danh dự.
Có quan Nguyễn-soái Nam-kỳ làm phó đồng-lý danh dự.

Lời rao cần kíp

Kính lời cùng chư-vị thân bằng cố hữu
và quí khách dạng rổ:

Nhờ vì có « Acte de notoriété » tòa
Saigon cho phép tôi từng thiệt là Hà-
cánh-Lạc dit Bãy-Khoé; vậy kể từ ngày
này về sau chư vị có gửi thư cho tôi thì
xin để như vậy:

M. HÀ-CẢNH-LẠC dit Bãy-Khoé.
Commerçant
23 Rue Schroëder — Saigon.

HÀ-CẢNH-LẠC DIT BAY-KHOË

BLOUTERIE — SOIERIE — MERCERIE
23, Rue Schroëder — Saigon
Adresse téléphonique: 295

Tiệm ban đồ nữ-trang đủ kiểu thật tốt
và khéo. Có ban đủ các thứ hàng tây,
hàng Nhật-bổn, hàng bắc và hàng Annam.
Cư quí khách mua đồ nữ-trang tại
tiệm tôi tại khỏi sự lầm vì đồ của tôi
làm rất kỹ lưỡng.

Muôn cuo kuoi sự hậu-hoạn, chư quí
vị khi mua đồ rồi hãy thử vàng lại mà
coi cho vừa ý và cần lại cho chắc chắn
(tại tiệm có đa thứ vàng, acide azotique,
có cân tây, và cân Annam) Cũng phải lấy
toa cho có bằng cứ đặng khỏi sự cãi lầy
về sau.

Chủ nhơn; HÀ-CẢNH-LẠC dit Bãy-Khoé.
Cán khâu.

Ai muốn mua nón

Kính cáo cùng chư quí ông và quí thầy
dạng nay.

Tôi là Nguyễn-văn-Mít chủ tiệm bán nón
tại đường d'Adran môn hàng số 110, Kể
từ ngày 1er Avril 1918, thì tôi dời tiệm
qua đường d'Ormay môn hàng số 65.

Xin quí ông và quí thầy nhậm lúc nhân
tên, xin gào tiệm tôi xem chơi, thì tôi
sẵn lòng tiếp rước.

NGUYỄN-VĂN-MÍT
65, RUE D'ORMAY, 65 — SAIGON

KHI MUỐN MUA

MÁY XAY LỬA

hàng tiệm tới hiệu

Hiệu này thiết của Ang-lê
chế tạo và đồ vật hiệu
của Ang-lê

Giá đắt về mà máy
lại tốt

Máy ép dầu đủ thứ—Máy ép mía làm đường

ĐU CẠC THỦ MÁY

A. DENHOLM,

40 et 41, Quai de Belgique, Saigon

Anh em thấy cái thơ của chệc Lý-Thiên rồi có giận hay không?
Nên biết giận thì phải ráng cạnh tranh thương mại bố anh em!

Nhà máy xay lúa, nhà máy xay lúa,

Nếu chú-vị muốn mua một cái nhà máy xay lúa theo kim thời và lại toàn hảo chạy động 5-10-15-20-30-50 hay là 100 tấn công là hơn 100 tấn gạo trắng mỗi ngày (24 giờ).

Nếu chú-vị muốn bán tính giá riêng động mà lập hoàn-thành một cái nhà máy xay lúa, dù nhỏ, nên đúc, ráp máy, chạy chạy dần khi vẫn vẫn, nói tức một đến nghìn là chạy được.

Nếu chú-vị muốn cách để trả tiền và thì hình cho gặp các việc của chú-vị sai khiếm, thì nên đến tại hãng:

BONNEFOY & Co

Đường d'Ormay mà suy tính và hãng này sẽ chế các đầu của ích cho, hoặc đưa coi kiểu thước (bản đồ) cũng giá tiền. Có nhiều giấy tờ làm bằng có rằng đã có đầu cho nhiều chế thành tựu rồi.

Sau này hãng chúng ta cho chú-vị vị đặc nhà máy của chúng ta hay rằng: chú-vị ở xa nước không tiện bề giao thiệp buôn bán lúa gạo càng ngoại-quốc thì hãng chúng ta sẽ hết lòng mà giúp chú-vị mua và cách trả tiền thì xin đến tại hãng mà suy tính.

Hãng chúng ta cho chú-vị vị hay rằng: Tủ hãng có sẵn Tủ khô (chaloups à vapeur) mới và cũ, như chú-vị vị muốn mua và cách trả tiền thì xin đến tại hãng mà suy tính.

Lục-Tinh Khác-Lầu SAIGON

Lãnh Annam làm tại Bắc-kỳ giá rẻ và chắc tốt hơn lãnh ngoại bang. Bán sỉ và bán lẻ tại tiệm.

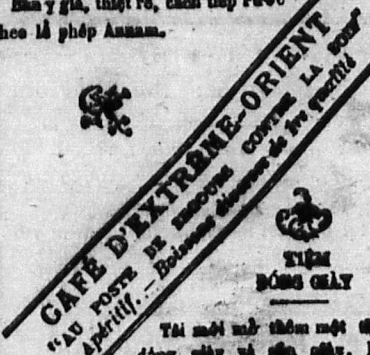
NỮ-CÔNG-THÀNH Gõc chợ mới Saigon đường Espagne số 2.

Chú-vị ở xa xin gửi thư đến mà hồi đáp.

PHŨ-TOÀN 17, 19, Rue Amiral Courbet HALLE CENTRALE (SAIGON)

Kính châng quý ông, quý bà, tiệm tất cả bán đủ thứ thuốc Tây.

Bên y giá, thiết rẻ, cách tập nước theo là phép Annam.

Tại mỗi một thêm một chén đông giấy và chén giấy. Tiệm có thợ Annam rành nghề. Phòng rất kỹ càng và sạch sẽ. Giá rẻ, đa tốt, kíp u kháo.

Xin đóng ban nhiệm thành giúp tôi nên việc rất đời ơn vô cùng. Nhữ trong Lục-châu có các đấng, xin chịu khó viết thư, tôi sẽ tin hành lập tức.

Chủ tiệm: LÊ-VĂN-BẾN

Uả ngộ quá hớ

Tại đường AMIRAL COURBET, số nhà 38 có tiệm bán vàng cò, VÁN HƯNG, VÁN DŨU cũng có bán ANH BANG cây cầm LAI để làm trên LÁI-TRIỆU, thiết để nhà này bán trâu đôi tốt và thầy muốn ngó. Nên xin máy Bà máy Gó, và máy ông máy thầy, thừa khi trời chiều gió mát, nên đi ngan tiệm ghé đó xem chơi, mướn chi vừa ý nên mua mà dùng còn hơn là để cửa khách-tầm mướn hư mau cũ mà còn lại mất hơn chi mướn, xin ĐÔNG-BANG xin 15.

Giữm Tin

QUYNH MỸ

NGUYỄN-NGỌC-CU

Số 20, đường Amiral-Courbet (CHỢ BẾN THÁNH MỚI SAIGON).

Gạo, than, nước-mắm, tằm, cám, trà-bột, trà-tàn, thuốc bát công các vật dùng khác.

Nước-mắm Phá-quốc ngon thượng hạng

Tiệm này bán rộng nước-mắm ở tỉnh Bình-thuận; không bán nước-mắm làm tại đây. Mua vật chi, hoặc sai đến 1 ảng phố, gói giấy, thì kẻ đem đến nhà chẳng sai. Nay tôi lại có dọn chỗ ăn chỗ nghỉ sạch sẽ từ tể. Muốn dùng cơm từ bữa ăn hay là muốn dùng cơm tháng cũng được. Lại có chỗ nghỉ ngơi thông thả xin các ông ghé chơi một phen thì sẽ rõ.

PHNOM-PENH-BAZAR TRƯỜNG-XUAN

GIÁ BÁN SỈ

- Kiền đề lõng hình, bia xuy, ni-kên có bông nổi (0m11x0m16) 12 cái..... 5 \$ 10
- Kiền soi mặt (khuôn ni-kên) có nắp dày 0,095x0,14-12 cái..... 5 00
- id.— 0,16x0,11-12 cái..... 6 00
- Kéo may xuy ni-kên bán tốt 12 cây kép 7 50
- Núc gà có áo bán-tổ xuy vàng 12 núc 1 00
- Kiền đề hình cúp, may chập lọng, xuy vàng, kiền dây, các bia (tormat visite) 0m066 x 0m099 - 12 cái..... 3 50
- Hình búp-bê (poupées, 12 con..... 2 50
- Cán viết dựng mớu ngoi xuy vàng N° 2923 12 cây..... 4 30
- id.— N° 2925 12 cây..... 3
- Giấy viết thư có gạch hàng 0m22x0,16 mỗi xấp 100 tờ đôi - 12 xấp..... 5 00
- Bầu trắng để lót có áo dài (Annam) 12 cái 1 70
- Khăn bán lóng dệt bông noa noe, 0m67x 1m45, 12 cái..... 9 00
- Gửi contre-remboursement.

Lý-Hữu-Dư

25-26 Quai Biquet Phnom-Penh

Café-Restaurant Taverne Française NAM-THUẬN-PHÁT

Lê-văn-Lê, successeur, ở tại Ngã-tu, đường Pellerin và đường Espagne gần đình Xá-Tây Saigon.

Kính châng chú-quí-ông được rõ: nhà hàng bán cơm Tây hiệu là Nam-thuận-Phát này, nay đã về phần tôi làm rồi, tôi mới tìm được người đầu bếp giỏi nấu nướng rất khéo rất ngon; những trẻ coi dọn ăn tôi cũng dạy dỗ là nghĩ để cho chú-quí-ông phòng khi sai khiếm; tôi xin chú-quí-ông cố cấp đến tôi là bạn đồng-bang mà giúp nhau cho nên việc, còn trong lục châu chú-quí-ông, có dịp chỉ lên đến Saigon, thoãn như chú-ông có lòng chiều cố, thì tôi cũng vui lòng tiếp đãi và cảm tạ châng châng.

Lê-văn-Lê cảm bạch.

PARFUMERIE-TOFFRINI-CHAPPELLIERE

Michel THO

99, Rue Catinat - Saigon

Tiệm bán nến, đèn, giấy cầm tay, đầu và xà bông thơm, phân theo mặt, vở, giấy lưng giá, ở đường Catinat số 99, ngay nhà in và bán sách của ông C. ANDRÉ ET FILS (Imprimerie Librairie Commerciale) có phòng hết tốc sạch sẽ, giá rẻ. Lãnh in các thẻ số, sách, các đưng trong Lăng Tống, bán sách vở cho học trẻ, mực viết v.v. bán thơ, truyện đã thê, cửa máy may máy viết các hiệu.

Lục-châu quán-tể muốn mua món chi, tiệm tôi không có thì cũng sẵn lòng mua đem cho có mà gửi châng nệ công. Michel LÊ-VĂN-THO.

TIỆM

Trương-v.-Hanh et Cie tại Sadec

Có làm để đặc hàng Xi-mon (Ciment) dùng để cất nhà, như là song Xi-mon đầu cột, Bông gang nóc nhà. Lãnh làm theo ý chú muốn châng sai thay chất nào.

TIỆM THỢ BẠC

M. Cao-văn-Hy 108, Boulevard Bonnard - Saigon

Tiệm này có bán đủ các thứ đồ nữ-trang theo kiểu kim thời, xinh đẹp khéo lạ vô cùng; những là: vàng vàng, chuỗi hạt, hoa tai, dây chuyền, ngọc, xuyên v.v. kiểu chạm rất nên huê dạng. Xin các bà, các cô hãy đến xem thử một lần thì biết.

Nay kính Cao-văn-Hy kính

TIỆM Nguyễn-hữu-Sanh

91, Rue Catinat 91, SAIGON

Có bán đủ thứ hàng Tây, hàng Tây tốt làm mà giá cũng rẻ. Còn thợ may đóng làm, may đã khéo lại chắc, mà lại may cũng mau nữa. Có bán đủ thứ nón Tây của người Bắc làm. Nón tốt giá nhẹ.

Chà bánh dứa be!

- Cháo Mông-se!
- Bức sọc Anà!
- Chà chả! bánh dứa! Áo mưa Mông-se mua đâu hạn coi vắn vàng đứ vậy, bộ mua bên tây phải không?
- Khổng, dệt của người Annam ở đây may mà!
- Chà, Annam may áo mưa đưng eo. Tiệm nào đó?
- Tiệm « Xuân-Lang » ở đường Boulevard Gallieni số 21 trước chợ mới Saigon bên kia đường xe lửa Cholon. Vay mà may để tây tốt không? Hay! Tôi mua khác làm.

DENTIFRICES

THUỐC BÀNH RĂNG CỦA CÁC CHA

BENEDICTINS de SOULAC

LÀM RA

Thuốc nước, thuốc sệt, thuốc bột hay là xà-bông.

He tôi hút thuốc thì tôi cứ dùng giấy vện Le NII mà thôi.

TIỆM NGŨ Trương-huê-vinh-Phát

Kính châng tôn bằng quý khách đấng Nhà ngũ hiệu Dương-Huê-Vinh Phát, ở đường AMIRAL COURBET, môn hai, 53, Saigon, phòng vì sạch sẽ tinh anh, đã rộng rãi mát mẻ, mà giá tiền rẻ hơn, lại gần gare chánh Saigon, rất tiện cho quan khách tới lui, xin chú-ông lòng thì ăn một chiến thì sẽ rõ trong tâm chúng tôi lễ hiền kính sí là thờ nho. ANTOINE BÀU, đốn kính, N° 53, Amiral Courbet.

Muốn bán một bầy bò

Có người muốn bán một bầy bò rất tốt; 50 con bò-đực, 37 con bò-con, 118 con bò-cái và 33 con bò-cái-tơ.

Ai muốn mua xin đến tại nhà số 40 và 41 ở đường Quai de Belgique Saigon mà thương nghị.